

Ewaluacja zewnętrzna

realizacji

Lokalne Strategie Rozwoju na lata 2014 – 2020

Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania

„BUD-UJ RAZEM”

Realizacja:

OMIKRON Mariusz Wachowicz

1. Wstęp

Ewaluacja i zasady jej prowadzenia w LGD wynikają z wytycznych nr 5/3/2017 i 10/1/2022 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Planowane cele, metody i narzędzia ewaluacyjne mieszczą się z w zakresie wytyczonym przez Podręcznik Monitoringu i Ewaluacji Lokalnych Strategii Rozwoju z marca 2017 roku. Niemniej potrzeba ewaluacji wynika również z samego procesu realizacji Strategii oraz konieczności ciągłej dbałości o utrzymanie wysokiej jakości podejmowanych interwencji.

Zmiany społeczne i gospodarcze sprawiają, że konieczna jest analiza Strategii pod kątem jej aktualności, ale także sprawności i efektywności jej dotychczasowej realizacji oraz użyteczności podejmowanych działań i przyjmowanych rozwiązań. Rzetelne ocenienie Strategii na tym etapie wdrażania wymaga nie tylko przyjrzenia się uzyskanym efektom, ale także samemu procesowi, aby można było zidentyfikować elementy wymagające poprawy. Uzyskane wyniki zostaną wykorzystane w procesie aktualizacji Strategii oraz innych dokumentów Stowarzyszenia, ale również uwzględnione przez LGD w kolejnym okresie programowania 2021-2027.

Niniejszy raport jest zwięźczeniem ewaluacji prowadzonej w LGD pomiędzy kwietniem, a listopadem 2022 roku. Jednak dane wykorzystane w raporcie pochodzą z różnych okresów od rozpoczęcia realizacji strategii w 2016 roku do 31 grudnia 2021. Oprócz danych z monitoringu prowadzonego systematycznie przez organy LGD, w planach komunikacji określone są konkretne działania mające na celu pozyskiwanie informacji oraz dzielenie się nimi z interesariuszami i ze społecznością. Działania te, szczególnie polegające na ankietowaniu odpowiednich grup respondentów, prowadzone były przez LGD systematycznie, według harmonogramu zapisanego w planie komunikacji.

Większość procesu zbierania danych potrzebnych do ewaluacji spoczywa na pracownikach Lokalnej Grupy Działania. Bez nich, ich systematycznej pracy i zaangażowania nie udało by się zgromadzić materiału do napisania niniejszego dokumentu. Podziękowania należą się nie tylko Panu Prezesowi, pracownikom, i członkom Zarządu ale także zaangażowanym w wywiady członkom Rady, uczestnikom spotkań grupowych, wnioskodawcom i beneficjentom. Nie można zapomnieć również o szeregowych członkach Stowarzyszenia, sympatykach oraz wszystkich respondentach, którzy rzetelnie wypełniali ankietę.

2. Streszczenie najważniejszych wyników badania

1. Na terenie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „BUD-UJ RAZEM” w roku 2021 mieszkało blisko 80 000 osób mniej w porównaniu do roku 2015, tj. o 3% mniej. Najwięcej, bo prawie 4000 osób, ubyło w gminie Pabianice. W niektórych gminach liczba mieszkańców wzrosła w porównaniu z rokiem 2015 i tak, największy wzrost ludności odnotowano w gminie Rzgów (657 osób, czyli 6,5%) i w gminie Tuszyń 177 osób, czyli 1,5%.
2. Na demograficzny obraz obszaru składa się nie tylko liczba ludności wynikająca z ich narodzin i zgonów, ale także z migracji ludności w obrębie regionu (migracja wewnętrzna), jak również wyjazdów z i do kraju, tzn. migracji zewnętrznej. Tutaj gminy charakteryzują się ujemnym saldem, tzn., że więcej osób z gmin wyjechało niż przybyło.
3. Średnio 60% ludności obszaru LGD jest w wieku produkcyjnym. Liczba ta jest nieco wyższa (1-2%, w zależności od gminy) od odsetka osób w wieku produkcyjnym w całym województwie, jeżeli porównamy dane z 2021 roku.
4. Od roku 2015 na terenie LGD wzrosła liczba osób w wieku senioralnym. Najszybsze tempo starzenia ludności odnotowano w gminach Ksawerów i Ujazd. W tych gminach liczba ludności powyżej 65 roku życia wzrosła o ponad 21% w porównaniu do roku 2015. Najwolniej starzeją się mieszkańcy gminy Łęki Szlacheckie, wzrost ludności powyżej 65 roku życia nastąpił tylko o 2%.
5. W ostatnich latach wzrosły wydatki, które gminy przekazują ze swoich budżetów na jednego mieszkańca. Jest to wskaźnikiem bogacenia się budżetów gmin.
6. W latach 2015- 2020 znacząco zmniejszyła się liczba osób korzystających z środowiskowej pomocy społecznej.
7. Tylko w kilku gminach liczba takich podmiotów się zmniejszyła w porównaniu z rokiem 2015 (Gomunice, Pabianice, Ręczno, Rzgów). W pozostałych gminach liczba podmiotów rośnie.
8. W latach 2015- 2021 na terenach wchodzących w skład LGD, stopniowo rozwijany był kapitał społeczny w postaci organizacji pozarządowych. W roku 2021 średnio w każdej z gmin istniały 34 takie organizacje na 10 tys. mieszkańców, tj. 4 więcej niż w roku 2015.
9. W ostatnich latach zaobserwować można znaczny spadek osób zarejestrowanych jako bezrobotne. Najwięcej osób bezrobotnych ubyło od roku 2015 w gminie Pabianice (1433) i w roku 2021 osoby pozostające bez pracy stanowiły 56% mniej niż w roku 2015.
10. Większość osób, które zajęły określone stanowisko w sprawie oceny swojego miejsca zamieszkania pod względem możliwości realizacji podstawowych potrzeb jest zdania, że ich gmina nie jest dobrym miejscem do życia (35%). Co trzeci mieszkaniec (32%) uważa, że jego gmina jest dobrym miejscem do życia, a podobna grupa osób (33%) nie zajęła jednoznacznego stanowiska
11. Największa grupa mieszkańców gmin wchodzących w skład LGD (41%) uważa, że nic nie zrobiono od 2016 roku, żeby ich warunki do życia w gminie były lepsze, poprawiły

się. Znaczna część ludzi jest innego zdania i uważa, że warunki te w ostatnich latach się poprawiły. Tak uważa 30% mieszkańców.

12. Mieszkańców gmin poproszono również o ocenę gminy w kilkunastu wymiarach. Najwięcej pozytywnych ocen dostały działania w obszarze oferty sportowej i rekreacyjnej, infrastruktury drogowej, czy sprzyjających warunków dla przedsiębiorców i prowadzenia działalności gospodarczej. Najmniej pozytywnych głosów oddanych zostało w wymiarze działań na rzecz osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, młodych przed 34 rokiem życia, jak również zatrudnienia poza rolnictwem. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych, bezrobotnych dostały również najwięcej negatywnych ocen.
13. Osoby, które wzięły udział w badaniu, ustosunkowały się również do twierdzeń dotyczących ich funkcjonowania w życiu codziennym gminy. Zdecydowana większość deklaruje, że zna fakty historyczne swojej gminy, czy miejscowości (70%), potrafi wskazać najważniejsze atrakcje turystyczne w gminie (81%), czy uczestniczą w różnego rodzaju wydarzeniach kulturalnych, sportowych (69%). Badani wskazali również, że w gminie nie ma sprzyjających warunków dla turystów i osób przyjezdnych, niechętnie inwestują tam przedsiębiorcy, jak również nie ma sprzyjających warunków do powstawania nowych przedsiębiorstw.
14. Mieszkańcy gmin zostali poproszeni o ocenę LGD. Bardzo dobrze samą LGD i jej funkcjonowanie ocenia aż 66% mieszkańców, dobrze 29%, a 5% z badanych ocenia funkcjonowanie LGD bardzo źle.
15. Mieszkańcy jednomyślnie wyrażają zadowolenie z funkcjonowania Biura LGD, możliwości uzyskania odpowiedzi na wiele pytań drogą telefoniczną, funkcjonowania strony internetowej LGD i informacji jakie zawiera, braku problemów w umówieniu się na spotkanie z pracownikiem biura, czy bardzo dogodnych dla mieszkańców godzin funkcjonowania biura LGD.
16. O potrzebach lokalnej społeczności mieszkańcy najczęściej dowiadują się z rozmów z mieszkańcami (83%) i z własnego doświadczenia (61%). Bardzo rzadko jako źródło informacji wskazywano lokalną prasę, telewizję, czy radio.
17. Nabory wniosków, które organizuje LGD najbardziej pomogły w rozwiązaniu problemów związanych z potrzebą zachowania dziedzictwa kulturowego, potrzebą rozwoju aktywności społecznej mieszkańców, zakładania i rozwijania działalności gospodarczej, czy potrzebą rozwoju infrastruktury turystycznej i sportowej. Według badanych najmniej pomogły one w rozwiązaniu problemów związanych z budową i remontem infrastruktury drogowej, przy czym co czwarty mieszkaniec uważa, że nie pomogły w ogóle.
18. Duża część badanych (61%) uważa, że LGD powinna podejmować jakieś dodatkowe działania wykraczające poza działania LSR, aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców. Tylko 16% nie widzi takiej potrzeby i uważa, że LGD powinna ograniczyć się do działań, założeń LSR. Zdania na ten temat nie ma 23% badanych.

1.	Wstęp	2
2.	Streszczenie najważniejszych wyników badania.....	3
3.	Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji.....	6
3.1.	Cel główny i cele szczegółowe badania	6
3.2.	Zakres przedmiotowy badania.....	6
3.3.	Kryteria ewaluacyjne.....	6
3.4.	Pytania badawcze	7
4.	Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania.....	9
5.	Opis wyników badania wraz z ich interpretacją.....	13
5.1.	Charakterystyka obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju.....	13
5.2.	Opinie i potrzeby mieszkańców obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju.....	21
5.3.	Funkcjonowanie LGD	29
5.4.	Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju	41
6.	Odpowiedź na wszystkie wskazane pytania badawcze	44
7.	Podsumowanie, wnioski i rekomendacje.....	49
8.	Spis tabel i wykresów	51
9.	Aneksy tworzone w toku realizacji badania	53
9.1.	Scenariusz wywiadu pogłębionego z wnioskodawcami/beneficjentami:	53
9.2.	Scenariusz wywiadu pogłębionego z przedstawicielami gmin:	53
9.3.	Ankieta kierowana do wnioskodawców, beneficjentów i członków LGD	54
9.4.	Ankieta kierowana do mieszkańców obszaru LGD	61
9.5.	Scenariusz zogniskowanego wywiadu grupowego.....	69

3. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji.

3.1. Cel główny i cele szczegółowe badania

Celem głównym badania jest przeprowadzenie ewaluacji zewnętrznej funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania oraz realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność.

Cele szczegółowe:

- Wypełnienie obowiązku przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej (zgodnie z Wytycznymi 5/3/2017 i 10/1/2022 MRiRW).
- Uzyskanie użytecznych informacji na temat wdrożenia LSR.
- Opracowanie rekomendacji oraz planu ich wdrożenia.
- Wykorzystanie wyników badań społecznych we wstępnej konceptualizacji kolejnej LSR

3.2. Zakres przedmiotowy badania

Realizacja LSR: stopień realizacji celów i wskaźników, stopień realizacji wybranych operacji, wykorzystania budżetu, jakość stosowanych kryteriów wyboru operacji i procedur, oddziaływanie realizacji LSR na rozwój lokalny, bariery realizacji LSR, jakość procesu partycypacji, operacji i procedur.

Działalność biura: efektywność pracy biura i organów LGD, ocena przebiegu konkursów, ocena sposobu przepływu informacji, efektywność promocji i aktywizacji lokalnej społeczności, innowacyjność, proces rozwoju pracowników, efektywność animacji i doradztwa, ochrona danych osobowych, jakość procesu archiwizacji i monitoringu.

Funkcjonowanie partnerstwa: jakość podejmowanych uchwał, skuteczność nadzoru nad biurem LGD, jakość reakcji na zmieniające się warunki, umiejętność współpracy i atmosfera pracy, skuteczność działań strategicznych, jakość współpracy regionalnej i ponadregionalnej, jakość relacji z otoczeniem i promocji.

3.3. Kryteria ewaluacyjne

Kryteria ewaluacyjne stosowane w badaniach to: **skuteczności** bezpośrednio pozwalająca ocenić, na ile efektywne są działania w zakresie osiągnięcia celów określonych w dokumentach programowych oraz jak skuteczna jest działalność biura LGD. Z kryterium skuteczności powiązane jest również kryterium **użyteczności**, które rozumiane jest, jako kryterium pozwalające ocenić stopień zaspokojenia istotnych potrzeb grup docelowych lub przyczynienia się do rozwiązania problemów, niezależnie od tego, czy były one zasygnalizowane przez cele interwencji. Zastosowane będzie także kryterium **trwałości**.

Trwałość – w przypadku tego badania – pozwoli ocenić, w jakim stopniu pozytywne efekty zrealizowanych interwencji (na poziomie celów) mogą trwać po zakończeniu finansowania zewnętrznego, a także czy możliwe jest utrzymanie się wpływu tych projektów na proces rozwoju społeczności lokalnej w dłuższym okresie.

3.4. Pytania badawcze

Zgodnie z wytycznymi nr 5/3/2017 i 10/1/2022 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi opracowane zostały odpowiedzi na poniższe pytania badawcze zgrupowane w kategorii analityczne:

Ocena wpływu na główny cel LSR (jeśli inny niż obszary poniżej)

- Jaki jest stopień osiągnięcia celu głównego i przypisanych do niego wskaźników LSR?

Ocena wpływu na kapitał społeczny

- Jaki jest wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne?
- W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?

Przedsiębiorczość

- W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorczości?
- Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?

Turystyka i dziedzictwo kulturowe

- W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego?
- W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?

Grupy defaworyzowane

- Czy w LSR właściwie zdefiniowano grupy defaworyzowane oraz czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby tych grup?
- Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego?
- Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?

Innowacyjność

- W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne?
- Jak można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?

Projekty współpracy

- Jaka była skuteczność i efekty działania wdrażania projektów współpracy?
- Jaką formę i zakres powinny przyjmować projekty współpracy w przyszłości?

Ocena funkcjonowania LGD

- Czy sposób działania partnerów w ramach LGD pozwalał na efektywną i skuteczną realizację LSR?
- Jaka jest skuteczność i efektywność działań biura LGD (animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?
- Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?

Ocena procesu wdrażania

- Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR odbywała się zgodnie z planem?
- Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste i przyjazne dla beneficjentów?
- Czy kryteria pozwalały na wybór najlepszych projektów (spójnych z celami LSR)?
- Czy przyjęty system wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach?

Wartość dodana podejścia LEADER

- Czy działalność LGD wpływa na poprawę komunikacji pomiędzy różnymi aktorami, budowanie powiązań między nimi i sieciowanie?
- Czy stworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał rozwojowy jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany?
- Czy projekty realizowane w ramach LSR są spójne ze zidentyfikowanym potencjałem rozwojowym obszaru objętego LSR i czy te projekty przyczyniają się do jego wzmocnienia?
- Czy przeprowadzone w ramach LSR inwestycje są komplementarne względem siebie lub względem wiodącego projektu/tematu określonego w LSR?

Dodatkowe pytania badawcze:

- Jak układała się współpraca z Samorządem Województwa?
- Jaka jest jakość i znaczenie funkcjonowania wojewódzkiej sieci LGD?

4. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania

Przeprowadzenie badania wymagało zebrania informacji pochodzących z szeregu rozproszonych źródeł, dokonania ich analizy, a następnie wypracowania rekomendacji na poziomie eksperckim. Implikuje to konieczność zastosowania w badaniu szerokiego instrumentarium metod i technik badawczych, dzięki którym możliwe było zgromadzenie kompletnego i wiarygodnego materiału badawczego dotyczącego efektów realizacji LSR. W związku z powyższym, zaplanowano realizację badania z wykorzystaniem koncepcji **triangulacji** metodologicznej.

Triangulacja to zróżnicowanie źródeł danych, metod badawczych i perspektyw badawczych, dzięki któremu możliwe jest zgromadzenie wszechstronnego materiału badawczego i poddanie go kompleksowej analizie i ocenie. Triangulacja została zastosowana odnośnie do:

- źródeł danych: przeanalizowane zostały zarówno dokumenty zastane różnego typu, jak i dane pochodzące ze wcześniejszych badań; zostały one uzupełnione danymi pierwotnymi;
- metod badawczych: łączenie różnych metod badawczych w badaniu tych samych zagadnień, co pozwoliło na uchwycenie różnych aspektów badanego przedmiotu; podejście to pozwoliło też wykorzystać mocne strony każdej metody przy wzajemnej ograniczeniu ich słabości;
- perspektyw badawczych: ewaluacja została przeprowadzona przez pracowników biura LGD oraz przez zewnętrznych doświadczonych badaczy, co pozwoliło uzyskać bogatszy i bardziej wiarygodny obraz badanych zagadnień.

Poza tym zastosowany został partycypacyjny model badania, którego ideą jest jak najszersze zaangażowanie społeczności, zarówno na etapie przygotowania badania, jego realizacji, jak i wnioskowania i rekomendacji.

W odniesieniu do zakresu przedmiotowego i podmiotowego badania niezbędne było zastosowanie holistycznego podejścia do metod i technik badawczych. W każdym z zamierzeń badawczych: realizacji strategii, działaniu LGD oraz funkcjonowaniu biura zastosowane zostały cztery metody lub techniki badawcze:

Badanie źródeł zastanych (deskresearch)

To metoda zbierania, analizy i interpretacji danych wytworzonych niezależnie od działań badawczych prowadzonych w czasie ewaluacji. Często nazywa się ją analizą danych wtórnych. Dane te można podzielić na wewnętrzne i zewnętrzne. Pierwsze z nich znaleźć można w dokumentacji własnej instytucji. Nie zawsze odpowiadają bezpośrednio na pytania badawcze ale w znaczącym zakresie pozwalają na poznanie kontekstu funkcjonowania LGD.

Z kolei dane zewnętrzne, dane wtórne to efekty działalności innych instytucji w dziedzinie pozyskiwania informacji. Dzięki rozwojowi Internetu dostęp do tych zasobów jest obecnie

niezwykle łatwy i trudności należy szukać nie w ilości danych, ale ich segregacji. Potrzebne informacje można pozyskiwać od instytucji państwowych powołanych do zbierania informacji. Serwis internetowy GUS zawiera nieprzebrane ilości danych o funkcjonowaniu gospodarki, instytucji, firm i organizacji. **Bank Danych Lokalnych**, który jest największym w Polsce uporządkowanym zbiorem informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej, demograficznej, społecznej oraz stanie środowiska, opisującym województwa, powiaty oraz gminy jako podmioty systemu organizacji społecznej i administracyjnej państwa, a także regiony i podregiony stanowiące elementy nomenklatury jednostek terytorialnych. Jednakże w wielu przypadkach dane ze źródeł zastanych są niewystarczające, zbyt powierzchowne, zbyt ogólne lub nieaktualne, by na nich poprzestać, dlatego zwykle potrzebne są działania dla pozyskania danych pierwotnych.

Źródła danych zastanych wykorzystywanych w ewaluacji LGD

- dane statystyczne
- dane urzędowe
- dane gromadzone na portalach społecznościowych
- dane zastane w Lokalnej Grupie Działania
- dane ankiet doradztwa i ankiet oceny szkolenia
- dane realizacji planu komunikacji
- dane z ankiet zadowolenia mieszkańców, rozpoznawalności LGD i funkcjonowania LGD systematycznie gromadzone przez biuro LGD

Ankiety metodą CAWI

Najpopularniejszą metodą pozyskiwania danych pierwotnych są badania kwestionariuszowe. Polegają one na zadawaniu pytań pojedynczym osobom, ale w perspektywie zainteresowań znajdują się zagregowane dane ogólne dla wszystkich badanych. Pierwszym etapem tego typu badań jest sformułowanie pytań. Proces ten polega na postawieniu pytań ogólnych, zazwyczaj na etapie konceptualizacji badań. Z nich z kolei wyprowadzamy pytania szczegółowe. Odbywa się to poprzez identyfikację wskaźników, które będą nas informować o występowaniu i nasileniu zjawiska. W przypadku ewaluacji zewnętrznej prowadzonej zgodnie z wytycznymi MRiRW nr 5/3/2017 i 10/1/2022 zakres pytań został wstępnie określony w załącznikach do podręcznika ewaluacji. Niemniej z uwagi na pewne niedociągnięcia dokumentu część pytań została poprawiona i zmodyfikowana. Ponadto jak wskazano we wstępie Podręcznika ma on charakter pomocniczy nie obowiązkowy w stosunku do Wytycznych MRiRW.

Badania ankietowe były prowadzone techniką CAWI (ComputerAssisted Web Interview). To badanie ankietowe przeprowadzane w Internecie. Opracowane narzędzie badawcze (kwestionariusz ankiety) wprowadzane jest do komputera w formie umożliwiającej wypełnienie ankiety na stronie internetowej użytkownika. Badania tego typu są stosunkowo tanie, nie wymagają również zaangażowania wielu realizatorów. Współczesne narzędzia umożliwiają tworzenie skomplikowanych i atrakcyjnych ankiet. Można dopasować je w

wymiarze graficznym i estetycznym. Dobór próby jest możliwy dwiema metodami. Ankiety można wysłać pod określone adresy mailowe, co w pewnym stopniu jest odpowiednikiem ankiety pocztowej wraz z jej zaletami i wadami. Innym sposobem jest zamieszczenie jej na stronie internetowej lub jako „wyskakujące okienko”. Metoda ta uniemożliwia kontrolę nad doborem próby, który jest faktycznie doborem przypadkowym, dodatkowo obarczonym błędem struktury społecznej i demograficznej użytkowników Internetu.

W badaniach ewaluacyjnych zastosowano obydwie techniki w zależności od badanych grup.

- Grupa nr 1: wnioskodawcy i beneficjenci.

Z tego względu, że dostępne są dane kontaktowe do tych osób możliwe było wykorzystanie aplikacji wysyłającej unikalne linki do ankiety internetowej na zdefiniowane wcześniej adresy mailowe. W tym przypadku nie obliczano minimalnej liczebności próby gdyż traktowano to badanie jako masowe, z założeniem przebadania całej populacji.

łącznie przebadano 41 osób.

- Grupa nr 2: mieszkańcy obszaru LSR.

Pozyskanie opinii reprezentatywnej grupy mieszkańców nie jest możliwe w ramach zasobów, którymi dysponuje Zleceniodawca, dlatego opracowano procedurę zbliżoną do takiej, która pozwoli na identyfikację podglądów i opinii mieszkańców poszczególnych gmin wchodzących w skład Partnerstwa.

Linki do ankiet zostały rozesłane (przy wsparciu pracowników Biura LGD) do gmin partnerskich z prośbą o wstawienie linku na stronę internetową gminy. Dzięki temu zabiegowi pozyskane zostały dane z poszczególnych gmin odpowiadających obszarowi LSR.

łącznie przeprowadzono 295 ankiet. Z uwagi na charakter badań CAWI dokonano weryfikacji braków danych i do dalszej analizy przeznaczono 96 ankiet.

Wywiady pogłębione (IDI i TDI)

To technika badań jakościowych, w której badacz prowadzi rozmowę z respondentem. Nie jest to jednak zwykła rozmowa, ale opiera się ona na przygotowanym wcześniej scenariuszu. Dokument ten nie musi zawierać konkretnych pytań, lecz wytyczne, jakie tematy rozmowy należy podjąć. Wywiad ma strukturę swobodną, mniejsze znaczenie ma kolejność zadawanych pytań a większe uzyskanie określonych informacji. Tematy są eksplorowane bardzo dogłębnie, prowadzący wywiad dopytuje i stara się zrozumieć, nie tylko fakty, ale motywy zachowania badanego. Zasadniczą rolę w badaniu odgrywają umiejętności i doświadczenie osoby prowadzącej wywiad. Ponieważ wywiady pogłębione są rozmową sam na sam z respondentem, prowadzący musi zdobyć jego zaufanie, by uzyskać czasami bardzo osobiste informacje. Wywiady indywidualne stosuje się gdy zachodzi potrzeba eksploracji pola

zainteresowań, przygotowania do konstruowania narzędzi jakościowych lub do interpretacji trudnych do wyjaśnienia wyników badań ilościowych. Wywiady prowadzone były metodą TDI (telefoniczny wywiad pogłębiony) przede wszystkim ze względu na oczekiwania respondentów oraz krótki czas na realizację tego zadania.

Wywiady prowadzono z następującymi osobami:

- 2 wywiady z członkami Rady
- 3 wywiady z wnioskodawcami realizującymi projekty
- 3 wywiady z wnioskodawcami, których projekty nie są realizowane
- Wywiad z Prezesem LGD
- Wywiady z przedstawicielami gmin (po 1 z gminy)

Zogniskowany Wywiad Grupowy (FGI fokus)

Tym różni się od wywiadu indywidualnego, że prowadzący badanie, nazywany moderatorem, przepytuje jednocześnie grupę kilku osób. Zazwyczaj grupy fokusowe mają liczebność od 8 do 12 osób, lecz w specyficznych przypadkach może być ich mniej lub więcej. Ważną cechą grupy jest jej homogeniczność - powinno się unikać zróżnicowania grup ze względu na płeć, wiek, status społeczny czy różnice intelektualne. Wynika to z zasadniczego celu prowadzenia badań tą metodą, czyli wewnętrznej dyskusji grupowej i interakcji w grupie. Dzięki tej metodzie można w tym samym czasie zdobyć informacje od kilku osób, pogłębiając ją dodatkowo o spostrzeżenia dotyczące dyskusji pomiędzy uczestnikami.

Wywiady tą metodą charakteryzują się większym skomplikowaniem organizacyjnym. Wymagane jest zebranie odpowiedniej grupy osób w jednym miejscu o jednym czasie. Często na spotkanie zaprasza się więcej osób i prowadzi się selekcję tych, którzy lepiej pasują do profilu grupy i dają większą rękomię udzielania informacji i wymiany zdań. Wywiady grupowe, z uwagi na dyskusję wielu osób, muszą być rejestrowane co umożliwia późniejsze zidentyfikowanie, jak kształtowała się rozmowa, która osoba wypowiadała dane poglądy i jak te poglądy zmieniały się w trakcie dyskusji. Zogniskowane wywiady grupowe realizuje się w specjalnych pomieszczeniach zwanych fokusowniami, które są wyposażone w weneckie lustro umożliwiające zleceniodawcy obserwację wywiadu. W miejscowościach, gdzie nie ma fokusowni stosuje się technikę wywiadów naturalnych.

Wywiad prowadzono w grupie pracowników biura LGD, członków Zarządu, członków Rady wnioskodawców oraz członków Partnerstwa.

Zogniskowany wywiad grupowy (FGI) prowadzony w ramach ewaluacji pozwala pozyskać informacje w skumulowany sposób. Dodatkowo wartość pozyskanych informacji wzmocniona jest poprzez odpowiednie wykorzystanie procesów grupowych.

5. Opis wyników badania wraz z ich interpretacją.

5.1. Charakterystyka obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju

W roku 2021 na terenie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „BUD-UJ RAZEM” mieszkało blisko 80 000 osób mniej w porównaniu do roku 2015, tj. o 3% mniej. Najwięcej, bo prawie 4000 osób ubyło w gminie Pabianice, co stanowi spadek liczby ludności o 6%, najmniej w gminie Moszczenica, bo tylko 8 osób. W niektórych gminach liczba mieszkańców wzrosła w porównaniu z rokiem 2015 i tak, największy wzrost ludności odnotowano w gminie Rzgów (657 osób, czyli 6,5%) i w gminie Tuszyn 177 osób, czyli 1,5%.

Tabela 1. Ludność ogółem

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
województwo łódzkie	2493603	2485323	2476315	2466322	2454779	2437970	2416902
Będków	3323	3321	3331	3313	3274	3253	3227
Budziszewice	2201	2193	2181	2183	2149	2161	2156
Czarnocin	4076	4095	4111	4108	4131	4141	4124
Dobryszycy	4395	4402	4393	4454	4502	4463	4470
Grabica	6101	6096	6087	6078	6053	6077	6064
Gomunice	5922	5896	5902	5861	5860	5848	5783
Gorzkowice	8542	8534	8541	8522	8506	8462	8382
Kamieńsk	6093	6010	5977	5912	5877	5839	5807
Kodrąb	4608	4603	4575	4571	4514	4486	4447
Ksawerów	7673	7704	7684	7694	7668	7661	7613
Łęki Szlacheckie	3570	3560	3514	3483	3452	3405	3356
Masłowice	4228	4218	4183	4193	4161	4139	4104
Moszczenica	12829	12821	12857	12862	12930	12917	12821
Pabianice	66895	66265	65823	65283	64757	63945	63023
Ręczno	3566	3569	3554	3526	3523	3492	3464
Rozprza	12344	12343	12306	12342	12297	12310	12229
Rzgów	10028	10121	10183	10348	10459	10592	10685
Tuszyn	12233	12273	12332	12389	12391	12453	12410
Ujazd	7874	7810	7783	7738	7723	7706	7623
Wola Krzysztoporska	11895	11909	11921	11929	11965	11981	11966
Średnia dla gmin LGD	9920	9887	9862	9839	9810	9767	9688

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Na demograficzny obraz obszaru składa się nie tylko liczba ludności wynikająca z ich narodzin i zgonów, ale także z migracji tejże ludności w obrębie regionu (migracja wewnętrzna), jak również wyjazdów z i do kraju, tzn. migracji zewnętrznej. Tutaj gminy charakteryzują się

ujemnym saldem, więcej osób z nich wyjechało niż przybyło. Z wyjątkiem gmin Rzgów, w której liczba mieszkańców wzrosła o 132 osoby, Rozprza 48 osób, Tuszyn 40 osób, Dobryszycy i Ksawerów o 30 osób. Największe ujemne saldo notują gminy Pabianice (265 osób mniej) i Gorzkowice (33 osoby mniej).

Tabela 2. Saldo migracji w ruch wewnętrznym i zewnętrznym

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
województwo łódzkie	0	-1417	-1789	-1859	-2510	-1672	-2143
Będków	0	-7	4	-11	-10	-8	3
Budziszewice	0	2	-7	-7	-12	4	2
Czarnocin	0	15	15	15	14	15	-16
Dobryszycy	0	11	25	68	36	-5	31
Grabica	0	-13	-14	-6	-6	8	-2
Gomunice	0	-3	8	-20	18	15	-5
Gorzkowice	0	-2	12	-11	0	-13	-33
Kamieńsk	0	-15	-28	-28	-31	-1	2
Kodrąb	0	-3	-8	11	-16	-4	-1
Ksawerów	0	49	7	28	26	22	30
Łęki Szlacheckie	0	-18	-24	-18	-8	-13	-10
Masłowice	0	-7	-18	-12	-5	-15	-2
Moszczenica	0	23	59	27	72	70	15
Pabianice	0	-205	-96	-160	-200	-182	-265
Ręczno	0	4	-9	-4	-10	-12	5
Rozprza	0	42	-10	47	-1	60	48
Rzgów	0	139	67	129	132	132	132
Tuszyn	0	58	52	65	50	104	40
Ujazd	0	2	-4	-35	15	-2	-16
Wola Krzysztoporska	0	43	12	-1	12	45	15
Średnia dla gmin LGD	0	6	2	4	4	11	-1

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Średnio 60% ludności obszaru LGD jest w wieku produkcyjnym. Liczba ta jest nieco wyższa (1-2% w zależności od gminy) od odsetka osób w wieku produkcyjnym w całym województwie łódzkim, jeżeli porównamy dane z 2021 roku. Gmina Dobryszycy ma najwyższy odsetek osób w wieku produkcyjnym, gmina Pabianice najniższy.

Tabela 3. Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
województwo łódzkie	61	61	60	59	59	58	58
Będków	62	62	62	61	61	61	60
Budziszewice	62	62	61	60	60	60	60
Czarnocin	62	62	61	60	60	59	59
Dobryszycy	63	63	63	63	62	62	62
Grabica	61	61	61	60	60	60	60

Gomunice	62	62	61	61	61	60	60
Gorzkowice	61	61	61	61	60	60	60
Kamieńsk	63	63	63	63	62	62	61
Kodrąb	60	60	60	61	61	60	60
Ksawerów	61	60	59	59	58	58	58
Łęki Szlacheckie	60	60	60	60	61	61	61
Mastowice	61	60	60	59	59	58	58
Moszczenica	62	62	61	61	61	61	61
Pabianice	61	60	59	58	58	57	57
Ręczno	62	61	60	59	58	58	58
Rozprza	62	61	61	60	60	60	60
Rzgów	62	62	61	61	60	60	59
Tuszyn	64	63	62	62	61	60	60
Ujazd	62	61	61	60	60	59	59
Wola Krzysztoporska	61	61	61	60	60	60	60
Średnia dla gmin LGD	62	61	61	60	60	60	60

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Od roku 2015 wzrosła liczba osób w wieku senioralnym. Najszybsze tempo starzenia ludności odnotowano w gminach Ksawerów i Ujazd. W tych gminach liczba ludności powyżej 65 roku życia wzrosła o ponad 21% w porównaniu do roku 2015. Najwolniej starzeje się gmina Łęki Szlacheckie, wzrost ludności powyżej 65 roku życia tylko o 2%.

Tabela 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
województwo łódzkie	18	18	19	20	20	21	21
Będków	18	18	19	19	19	19	20
Budziszewice	15	15	16	16	16	17	17
Czarnocin	16	16	16	16	17	18	18
Dobryczyce	14	14	15	15	15	15	16
Grabica	15	16	16	16	17	17	17
Gomunice	16	17	17	18	18	19	19
Gorzkowice	16	16	16	17	18	18	18
Kamieńsk	16	16	16	17	17	18	18
Kodrąb	17	18	18	19	19	19	20
Ksawerów	17	18	19	19	20	20	20
Łęki Szlacheckie	18	18	19	19	19	19	19
Mastowice	18	18	19	19	19	20	21
Moszczenica	16	16	16	17	17	17	18
Pabianice	20	21	21	22	23	23	24
Ręczno	18	18	19	20	20	20	21
Rozprza	15	15	16	16	16	17	17
Rzgów	15	15	16	16	17	17	17
Tuszyn	15	16	16	17	17	18	18

Ujazd	15	16	17	17	18	18	19
Wola Krzysztoporska	15	15	16	16	17	17	17
Średnia dla gmin LGD	16	17	17	17	18	18	19

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

W ostatnich latach wzrosły wydatki, które gminy przekazują ze swoich budżetów na jednego mieszkańca. Jest to wskaźnikiem bogacenia się budżetów gmin. W roku 2020 najbardziej wzrosły nakłady w przeliczeniu na jednego mieszkańca w gminie Gomunice, bo nieco ponad 100%, co stanowi największy wzrost w gminach należących do LGD.

Tabela 5. Wydatki budżetów gmin na jednego mieszkańca (w złotych)

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
województwo łódzkie	1041	1099	1278	1474	1596	1645	b.d.
Będków	891	983	1247	1336	1229	1414	b.d.
Budziszewice	1168	1073	1396	2855	1422	1609	b.d.
Czarnocin	906	1195	1548	1685	1686	1669	b.d.
Dobryszycy	984	1020	1273	1207	1499	1418	b.d.
Grabica	1090	1246	1429	1640	1909	1725	b.d.
Gomunice	838	1030	1034	1262	1496	1714	b.d.
Gorzkowice	911	1056	1258	1445	1255	1372	b.d.
Kamieńsk	1182	1263	1597	1736	1862	1981	b.d.
Kodrąb	1064	1089	1232	1333	1662	1469	b.d.
Ksawerów	1159	1236	1460	1758	1765	1767	b.d.
Łęki Szlacheckie	1030	1101	1425	1440	1221	1435	b.d.
Masłowice	1067	1110	1228	1319	1376	1745	b.d.
Moszczenica	1173	1076	1050	1537	1643	1598	b.d.
Pabianice	740	917	1017	1064	1301	1313	b.d.
Ręczno	954	1074	1149	1587	1415	1200	b.d.
Rozprza	917	1004	1179	1367	1476	1629	b.d.
Rzgów	1151	1377	1750	2521	3442	1930	b.d.
Tuszyn	1008	1071	1243	1292	1432	1622	b.d.
Ujazd	1138	1281	1569	1917	1880	2007	b.d.
Wola Krzysztoporska	1157	1263	1411	1918	1530	1683	b.d.
Średnia dla gmin LGD	1026	1123	1325	1611	1625	1615	b.d.

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

W latach 2015- 2020 znacząco zmniejszyła się liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. W roku 2020 na terenach gmin należących do LGD w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, z takiej pomocy korzystało średnio 408 osób. Najwięcej, bo 804 osoby w gminie Masłowice, najmniej w gminie Ksawerów 85 osób.

Tabela 6. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
województwo łódzkie	704	639	563	533	452	398	b.d.
Będków	460	525	268	202	210	356	b.d.
Budziszewice	1310	1113	1148	791	657	608	b.d.
Czarnocin	884	783	660	556	455	280	b.d.
Dobryczyce	1029	981	831	750	703	642	b.d.
Grabica	652	615	705	652	493	447	b.d.
Gomunice	702	607	509	440	435	342	b.d.
Gorzkowice	632	565	516	417	362	304	b.d.
Kamieńsk	713	629	505	468	433	306	b.d.
Kodrąb	857	788	696	640	578	418	b.d.
Ksawerów	205	169	135	92	85	85	b.d.
Łęki Szlacheckie	870	821	798	765	711	535	b.d.
Masłowice	1424	1455	1368	1075	1028	804	b.d.
Moszczenica	738	684	575	447	369	263	b.d.
Pabianice	584	553	474	405	383	355	b.d.
Ręczno	865	670	595	588	494	346	b.d.
Rozprza	450	340	278	278	278	273	b.d.
Rzgów	452	340	240	157	150	143	b.d.
Tuszyn	1031	943	814	781	723	592	b.d.
Ujazd	972	881	801	653	606	524	b.d.
Wola Krzysztoporska	1101	957	723	652	596	542	b.d.
Średnia dla gmin LGD	797	721	632	540	487	408	b.d.

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Jeżeli chodzi o podmioty gospodarki narodowej, odnotowaliśmy wzrost takowych na terenach gmin wchodzących w skład LGD. Od roku 2015 liczba ta wzrosła średnio o 17%, i w roku 2021 było ich średnio 1003 w każdej z gmin.

Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej ogółem

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
województwo łódzkie	241462	243280	245855	247502	254322	261498	269581
Będków	198	195	202	220	236	246	256
Budziszewice	182	190	191	196	201	205	204
Czarnocin	318	326	336	353	371	386	393
Dobryczyce	355	361	366	374	396	416	435
Grabica	441	464	490	502	528	540	567
Gomunice	329	344	350	361	382	409	415
Gorzkowice	443	437	451	490	506	521	549
Kamieńsk	336	340	350	363	362	372	403
Kodrąb	284	279	285	297	323	331	346
Ksawerów	1105	1112	1145	1151	1194	1226	1288

Łęki Szlacheckie	141	145	162	164	173	180	187
Masłowice	199	201	205	203	219	233	246
Moszczenica	796	792	790	847	895	920	983
Pabianice	6914	6944	6990	7033	7141	7253	7418
Ręczno	191	207	202	213	216	225	228
Rozprza	565	567	571	609	673	717	755
Rzgów	1671	1700	1760	1821	1921	1961	2061
Tuszyn	1475	1510	1542	1575	1614	1659	1729
Ujazd	610	612	624	628	671	686	705
Wola Krzysztoporska	647	669	674	743	799	837	883
Średnia dla gmin LGD	860	870	884	907	941	966	1003

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

O tym, czy dany region rozwija się dobrze, świadczy również liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym. Tylko w kilku gminach liczba takich podmiotów się zmniejszyła w porównaniu z rokiem 2015 (Gomunice, Pabianice, Ręczno, Rzgów). W pozostałych gminach liczba podmiotów rośnie.

Tabela 8. Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
województwo łódzkie	133	135	137	148	149	129	145
Będków	82	83	83	143	136	86	83
Budziszewice	59	133	106	152	124	115	116
Czarnocin	68	127	76	170	138	90	95
Dobryszycy	102	109	69	136	147	126	115
Grabica	99	118	133	101	136	108	108
Gomunice	123	99	108	100	93	125	89
Gorzkowice	63	67	81	128	113	98	113
Kamieńsk	110	69	94	108	52	78	113
Kodrąb	76	101	94	145	135	78	128
Ksawerów	179	215	204	157	170	141	225
Łęki Szlacheckie	70	70	99	91	129	102	88
Masłowice	89	71	72	97	90	96	110
Moszczenica	98	90	97	144	111	91	107
Pabianice	153	155	149	160	146	128	145
Ręczno	87	120	85	125	103	84	75
Rozprza	78	83	91	90	126	99	94
Rzgów	214	205	234	267	267	182	202
Tuszyn	139	145	145	161	166	129	159
Ujazd	103	121	106	110	157	92	130
Wola Krzysztoporska	84	84	90	147	120	96	116
Średnia dla gmin LGD	104	113	111	137	133	107	121

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

W latach 2015- 2021 na terenach wchodzących w skład LGD, stopniowo rozwijany był kapitał społeczny w postaci organizacji pozarządowych. W roku 2021 średnio w każdej z gmin funkcjonowały 34 takie organizacje na 10 tys. mieszkańców, tj. 4 więcej jak w roku 2015. Za wyjątkiem gminy Budziszewice, wszystkie gminy odnotowują wzrost liczby organizacji pozarządowych. Najwięcej fundacji, organizacji i stowarzyszeń działa w gminie Czarnocin (68), o 14 organizacji na 10 tysięcy mieszkańców więcej jak w roku 2015.

Tabela 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
województwo łódzkie	33	35	36	34	35	36	37
Będków	39	39	39	42	43	43	46
Budziszewice	41	41	41	37	37	37	37
Czarnocin	54	59	61	66	68	68	68
Dobryszyc	18	20	20	18	20	20	22
Grabica	48	51	54	54	55	54	53
Gomunice	34	36	37	34	36	34	35
Gorzkowice	25	26	27	28	28	26	26
Kamieńsk	28	28	30	30	31	31	34
Kodrąb	28	33	33	33	35	38	38
Ksawerów	17	18	21	19	20	21	22
Łęki Szlacheckie	31	42	43	40	38	35	33
Masłowice	31	33	36	31	31	29	32
Moszczenica	23	23	23	25	26	26	25
Pabianice	20	21	23	21	23	23	24
Ręczno	34	34	37	37	37	37	38
Rozprza	25	26	25	25	25	26	27
Rzgów	26	26	29	28	28	27	29
Tuszyn	34	38	39	36	36	35	38
Ujazd	20	19	22	23	23	23	24
Wola Krzysztoporska	27	28	29	29	30	30	32
Średnia dla gmin LGD	30	32	33	33	34	33	34

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Na terenach gmin wchodzących w skład LGD zaobserwowaliśmy liczbę bibliotek i ich filii utrzymującą się na tym samym poziomie od roku 2015. Działo się tak wszędzie poza gminą Łęki Szlacheckie, w której w roku 2021 było o jedną bibliotekę mniej jak w latach poprzednich. Najwięcej bibliotek (5) posiadają gminy Rozprza, Pabianice, Gorzkowice. W całym województwie zaobserwować można spadek takich instytucji o 63 sztuk w roku 2021 w porównaniu do roku 2015.

Tabela 10. Biblioteki i ich filie

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
-------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

województwo łódzkie	530	517	512	510	500	486	467
Będków	1	1	1	1	1	1	1
Budziszewice	1	1	1	1	1	1	1
Czarnocin	1	1	1	1	1	1	1
Dobryczyce	1	1	1	1	1	1	1
Grabica	3	3	3	3	3	3	3
Gomunice	2	2	2	2	2	2	2
Gorzkowice	5	5	5	5	5	5	5
Kamieńsk	2	2	2	2	2	2	2
Kodrąb	1	1	1	1	1	1	1
Ksawerów	1	1	1	1	1	1	1
Łęki Szlacheckie	2	2	2	2	2	2	1
Masłowice	1	1	1	1	1	1	1
Moszczenica	4	4	4	4	4	4	4
Pabianice	5	5	5	5	5	5	5
Ręczno	1	1	1	1	1	1	1
Rozprza	5	5	5	5	5	5	5
Rzgów	1	1	1	1	1	1	1
Tuszyn	2	2	2	2	2	2	2
Ujazd	4	4	4	4	4	4	4
Wola Krzysztoporska	4	4	4	4	4	4	4
Średnia dla gmin LGD	2	2	2	2	2	2	2

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

W ostatnich latach zaobserwować można znaczny spadek osób zarejestrowanych jako bezrobotne. Wyjątek stanowi rok 2020, w którym sytuacja ta nieznacznie się zmieniła, co mogło być spowodowane wybuchem pandemii. Najwięcej osób bezrobotnych ubyło od roku 2015 w gminie Pabianice (1433) i w roku 2021 osoby pozostające bez pracy stanowiły 56% mniej niż w roku 2015.

Tabela 11. Bezrobotni zarejestrowani ogółem

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
województwo łódzkie	109510	91041	72662	66036	58722	67812	60902
Będków	98	87	81	69	58	74	57
Budziszewice	94	82	61	60	56	54	58
Czarnocin	77	72	55	45	35	46	40
Dobryczyce	155	131	96	81	65	79	62
Grabica	147	129	96	85	75	89	89
Gomunice	227	190	156	149	121	134	90
Gorzkowice	279	236	176	162	145	170	164
Kamieńsk	221	188	141	115	77	96	82
Kodrąb	166	148	107	82	70	81	68
Ksawerów	265	212	166	152	159	159	135
Łęki Szlacheckie	138	103	84	67	69	79	67
Masłowice	207	199	160	144	145	137	124

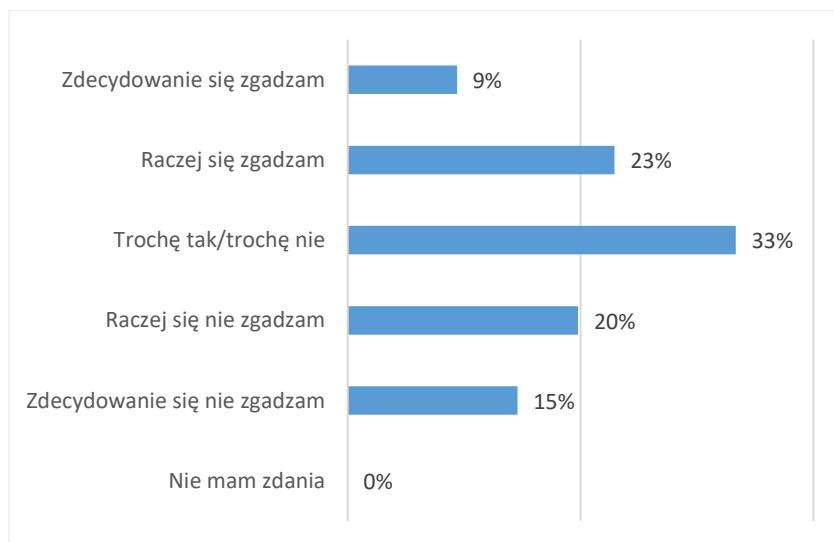
Moszczenica	439	346	306	249	218	252	237
Pabianice	3140	2641	2100	1868	1682	1886	1707
Ręczno	146	95	90	74	70	78	86
Rozprza	429	321	251	227	200	273	240
Rzgów	320	313	283	252	214	274	229
Tuszyn	516	462	415	361	300	352	319
Ujazd	354	275	217	214	206	236	204
Wola Krzysztoporska	418	310	248	241	228	270	239
Średnia dla gmin LGD	392	327	264	235	210	241	215

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

5.2. Opinie i potrzeby mieszkańców obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju

Mieszkańcy obszaru LGD „BUD-UJ RAZEM” znacznie różnią się oceną swojego miejsca zamieszkania. Większość osób, które zajęły określone stanowisko w sprawie oceny swojego miejsca zamieszkania pod względem możliwości realizacji podstawowych potrzeb jest zdania, że ich gmina nie jest dobrym miejscem do życia (35%). Co trzeci mieszkaniec (32%) uważa, że jego gmina jest dobrym miejscem do życia, a podobna grupa osób (33%) nie zajęła jednoznacznego stanowiska

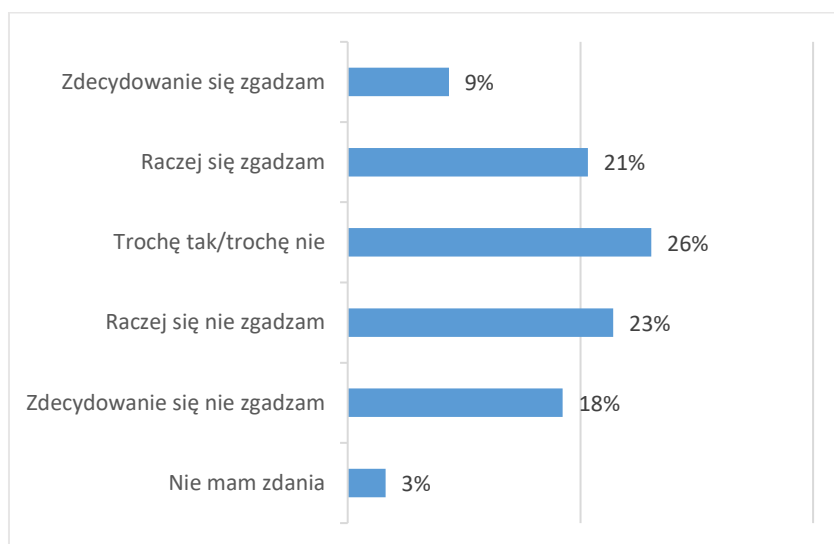
Wykres 1. *W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”?*

Źródło: badania własne

Większość mieszkańców gmin wchodzących w skład LGD (41%) uważa, że nic nie zrobiono od 2016 roku, żeby ich warunki do życia w gminie były lepsze, poprawiły się. Znaczna część ludzi jest innego zdania i uważa, że warunki te w ostatnich latach się poprawiły. Tak uważa 30% mieszkańców. Więcej niż co czwarty mieszkaniec (26%) nie wypowiedział się w tej sprawie jednoznacznie, a mała ich część (3%) nie ma w ogóle zdania na ten temat.

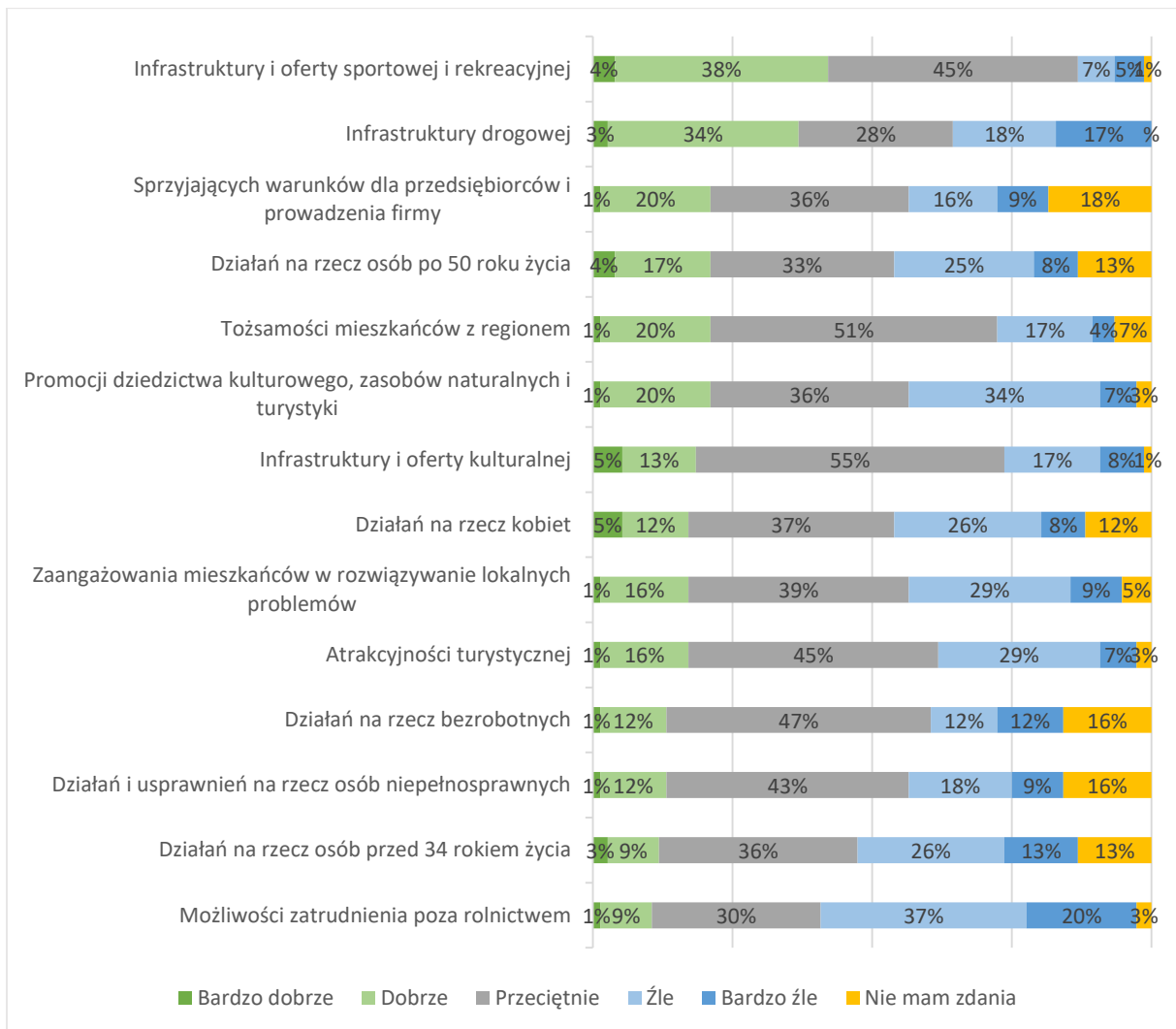
Wykres 2. *W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „w ostatnich latach (od 2016 roku) warunki do życia w mojej gminie poprawiły się”?*

Źródło: badania własne

Mieszkańców gmin poproszono również o ocenę gminy w kilkunastu wymiarach. Najwięcej pozytywnych ocen dostały działania w obszarze infrastruktury i oferty sportowej i rekreacyjnej, infrastruktury drogowej czy sprzyjających warunków dla przedsiębiorców i prowadzenia działalności gospodarczej. Najmniej pozytywnych głosów oddanych zostało w wymiarze działań na rzecz osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, młodych przed 34 rokiem życia, jak również zatrudnienia poza rolnictwem. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych, bezrobotnych dostały również najwięcej negatywnych ocen.

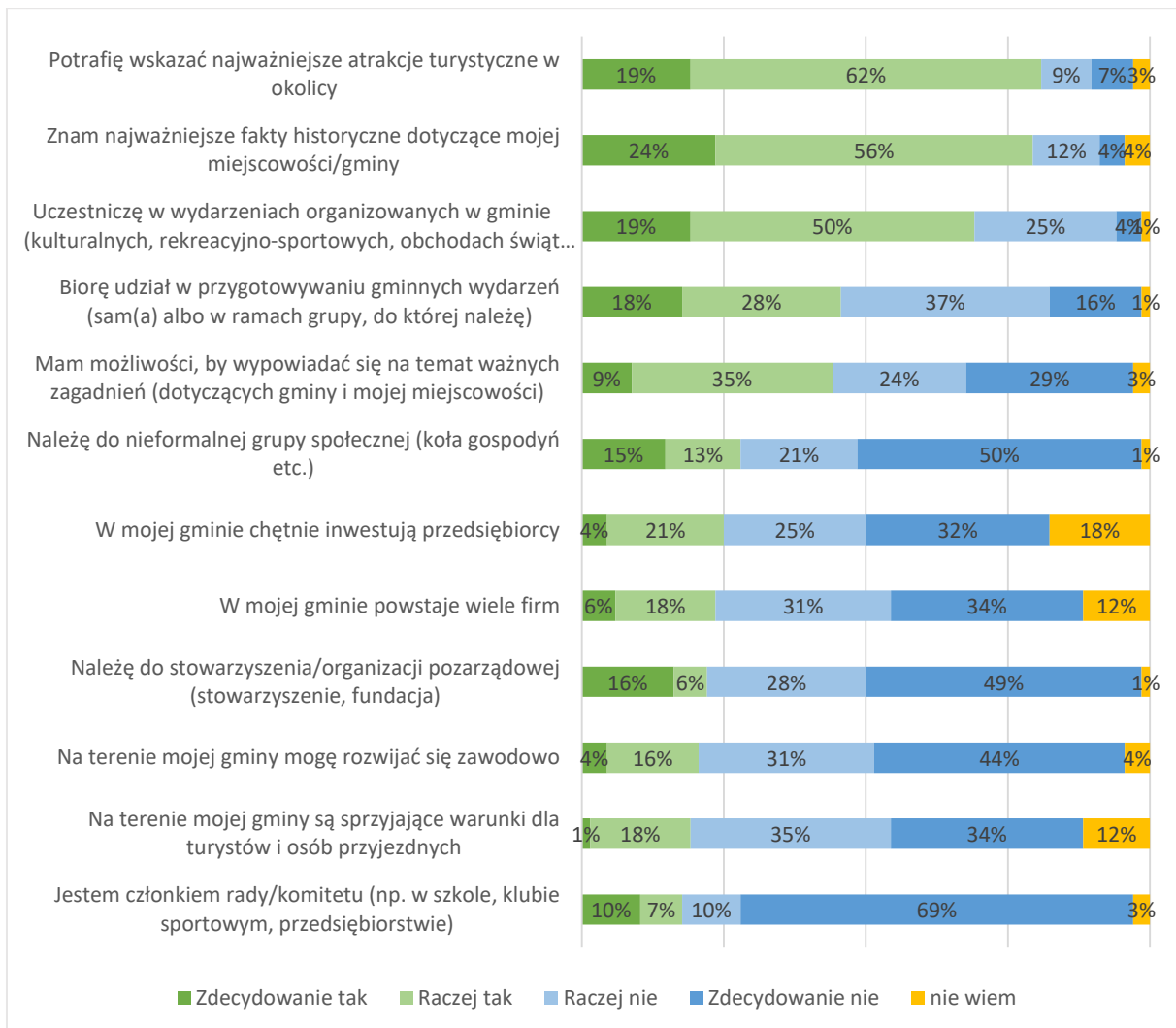
Wykres 3. *Ocena gminy na wymiarach*

Źródło: badania własne

Osoby, które wzięły udział w badaniu, ustosunkowały się również do twierdzeń dotyczących ich funkcjonowania w życiu codziennym gminy. Zdecydowana większość deklaruje, że potrafi wskazać najważniejsze atrakcje turystyczne w gminie (81%), zna fakty historyczne swojej gminy i miejscowości (70%) czy uczestniczą w różnego rodzaju wydarzeniach kulturalnych, sportowych (69%). Badani wskazali również, że w gminie nie ma sprzyjających warunków dla turystów i osób przyjezdnych, niechętnie inwestują tam przedsiębiorcy, jak również nie ma sprzyjających warunków do powstawania nowych przedsiębiorstw.

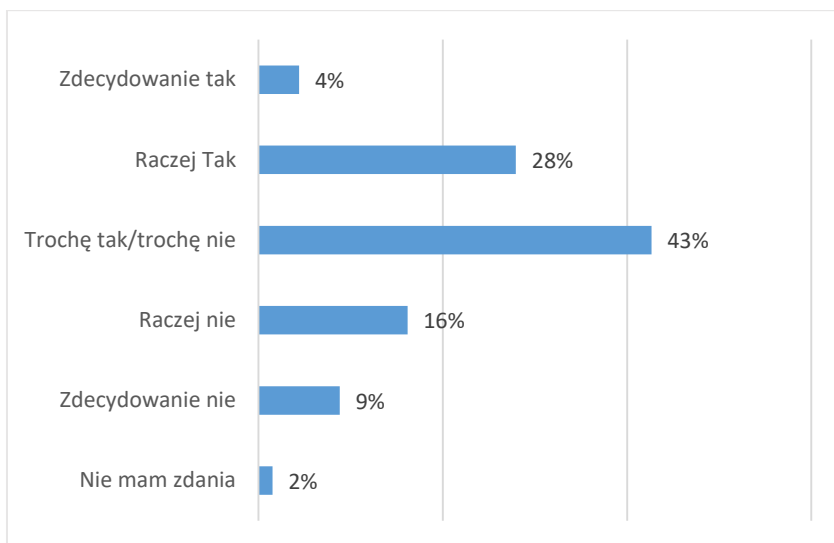
Wykres 4. *Opinie na temat zaangażowania w funkcjonowania gminy*

Źródło: badania własne

Podobny rozkład odpowiedzi otrzymano w pytaniu dotyczącym zadowolenia mieszkańców z warunków życia w gminie. Co trzeci mieszkaniec gminy (32%) jest zadowolony z warunków życia w swojej gminie, jedna czwarta mieszkańców (25%) nie jest zadowolona z tych warunków, a zdecydowana większość, bo 43% ma niejednoznaczny stosunek do tego.

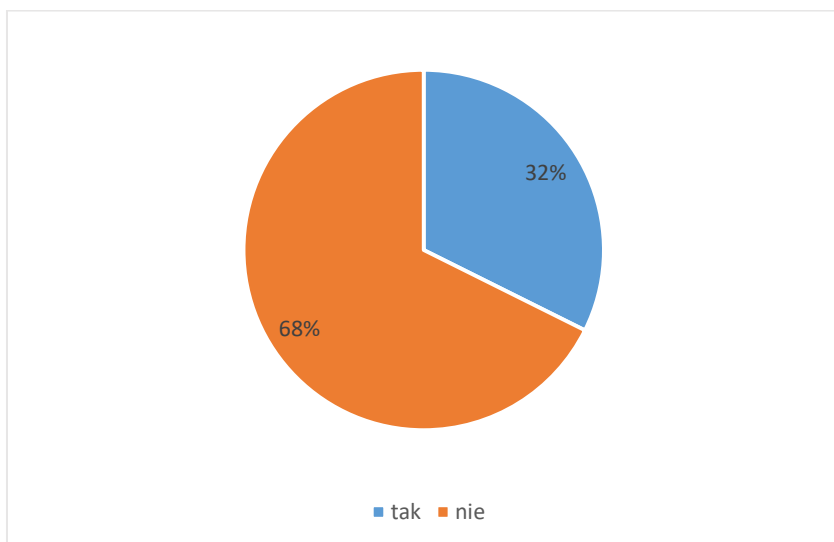
Wykres 5. *Czy jest Pan/i zadowolony/a z warunków życia w gminie?*

Źródło: badania własne

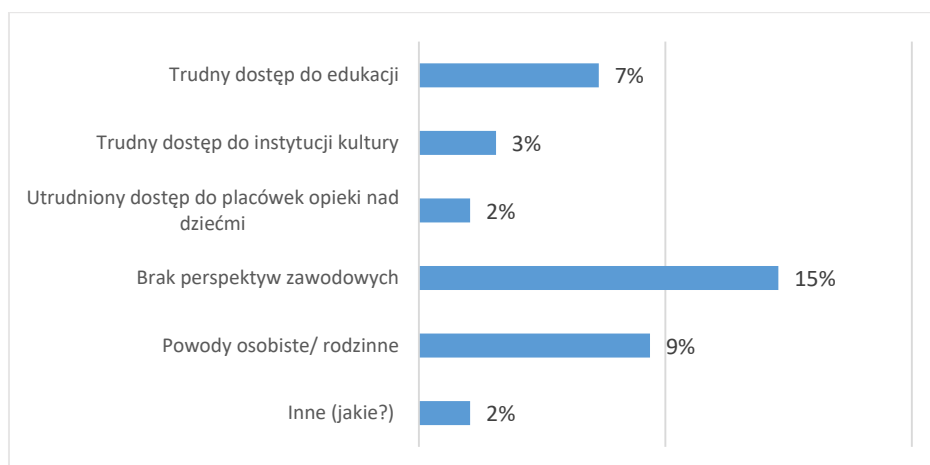
W pytaniu dotyczącym ewentualnej zmiany zamieszkania, tylko co trzeci mieszkaniec gminy (32%) rozważa możliwość takiej zmiany. Dwie trzecie mieszkańców, czyli 68%, nie bierze tego pod uwagę. Jako główne powody ewentualnej relokacji badani wymienili brak perspektyw zawodowych, słaby dostęp do edukacji i powody osobiste i rodzinne.

Wykres 6. *Czy rozważa Pan/i zmianę miejsca zamieszkania?*

Źródło: badania własne

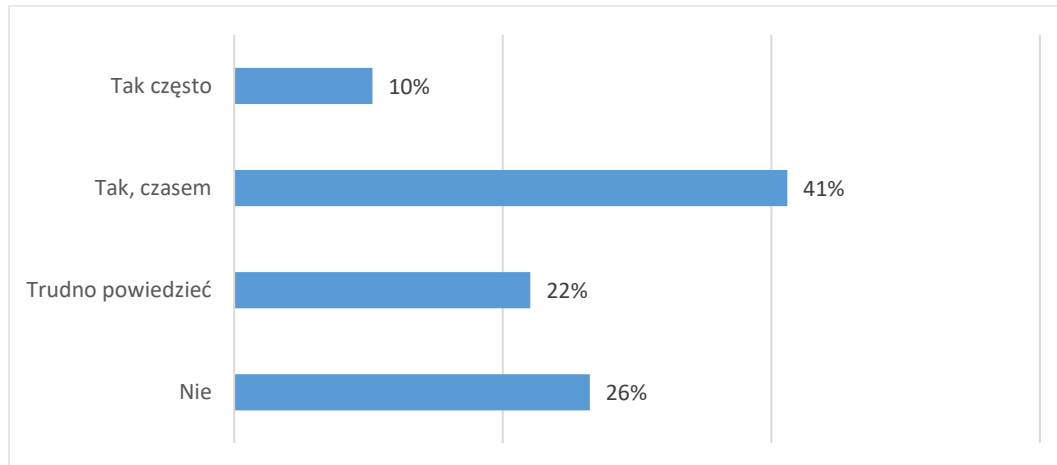
Wykres 7. *Powody zmiany miejsca zamieszkania*

Źródło: badania własne

Mieszkańcy obszaru należącego do LGD deklarują, że oczywiście korzystają osobiście z infrastruktury obiektów finansowanych ze środków unijnych. Często korzysta 10% badanych, czasami aż 41%. Brak zainteresowania taką formą aktywności zadeklarowało 26% badanych.

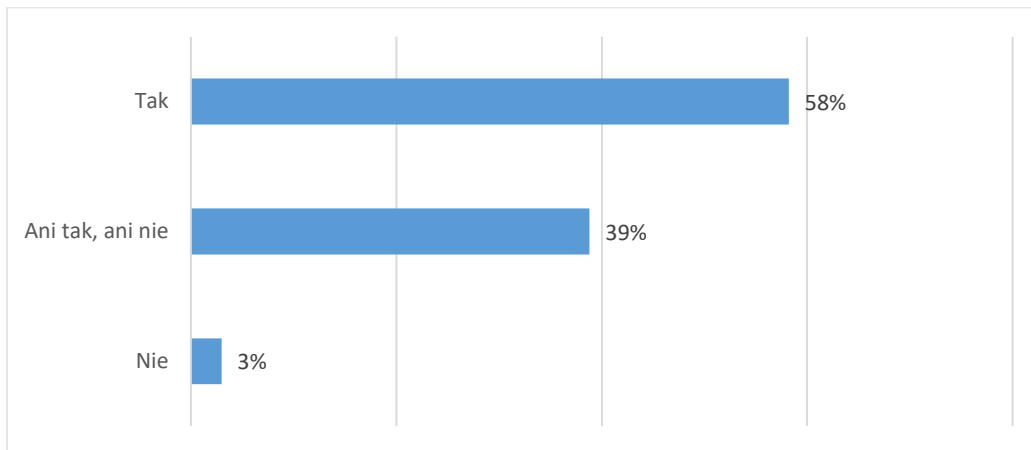
Wykres 8. *Czy Pan/i osobiście korzystał/a z infrastruktury / obiektów finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?*

Źródło: badania własne

Ponad połowa badanych (58%) odpowiedziała twierdząco na pytanie dotyczące zainteresowania mieszkańców gmin projektami związanymi z poprawą infrastruktury. Zdania na ten temat nie miało 39% mieszkańców, a o braku zainteresowania tymi projektami ze strony mieszkańców wyraziło się 3% badanych.

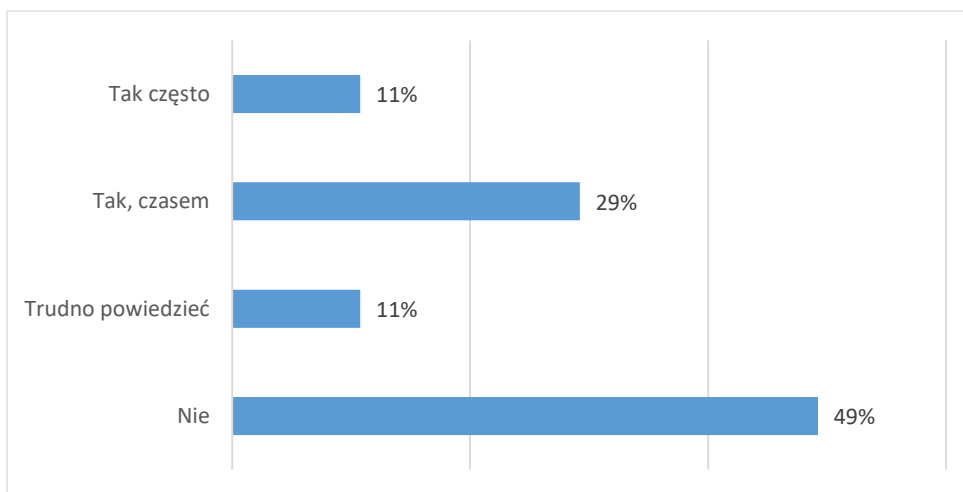
Wykres 9. *Czy Pana/i zdaniem projekty związane z poprawą infrastruktury cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?*

Źródło: badania własne

Prawie połowa mieszkańców gmin wchodzących w skład LGD w ogóle nie korzysta z projektów finansowanych ze środków unijnych, takich jak festyny, szkolenia, spotkania. Tak opowiedziało się 49% mieszkańców. Ale 40% z badanych korzysta z takich projektów, w tym 11% często.

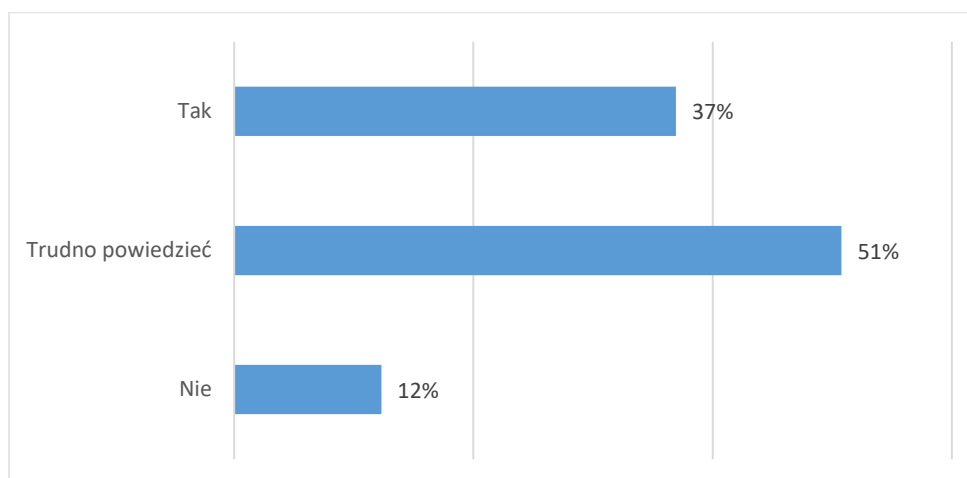
Wykres 10. *Czy Pan/i osobiście korzysta/a z projektów takich jak szkolenia, spotkania, festyny finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?*

Źródło: badania własne

Nieco ponad połowa mieszkańców nie wie, czy takie szkolenia, spotkania, festyny cieszą się zainteresowaniem wśród mieszkańców gmin. Prawie 40% twierdzi, że tak, jest zainteresowanie takowymi, a 12% jest przeciwnego zdania.

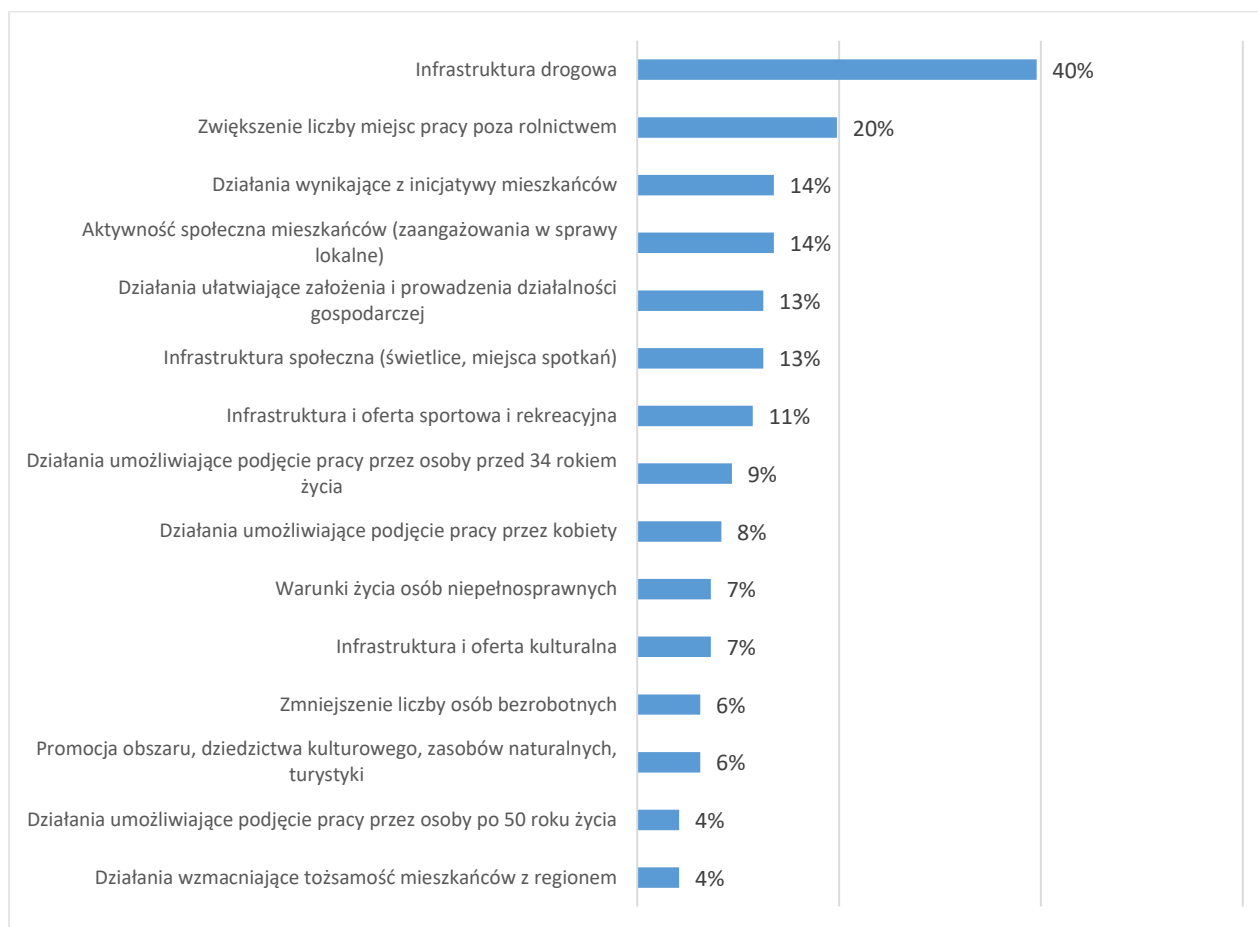
Wykres 11. *Czy Pan/i zdaniem szkolenia, spotkania, festyny cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?*

Źródło: badania własne

Gdyby każdy z badanych mieszkańców gmin miał możliwość podziału dodatkowych środków finansowych w swojej gminie, to zdecydowana większość z nich w pierwszej kolejności dofinansowałaby infrastrukturę drogową. Na wagę tego wymiaru wskazuje również to, że w jednym z poprzednich pytań mieszkańcy wysoko ocenili swoje gminy pod względem jakości dróg. Na dofinansowanie ze strony mogłyby liczyć również takie obszary jak zwiększenie miejsc pracy poza rolnictwem, jak również aktywność społeczna mieszkańców i ich inicjatywa. W znacznie mniejszym stopniu wsparliby takie działania jak podjęcie pracy przez osoby po 50 roku życia, czy wzmacniające tożsamość mieszkańców z regionem.

Wykres 12. *Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie. Które z poniżej wymienionych obszarów dofinansował/a/by Pan/i w pierwszej kolejności?*

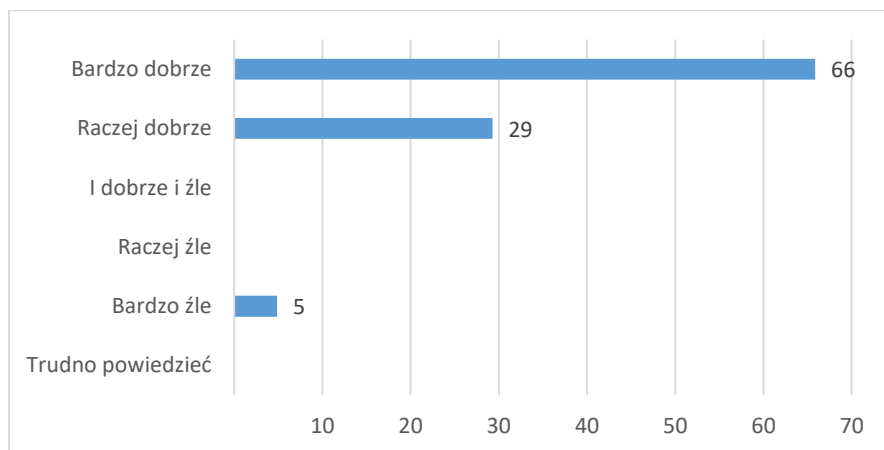
Źródło: badania własne

5.3. Funkcjonowanie LGD

Ocena pracy biura

Wnioskodawcy, beneficjenci i członkowie Stowarzyszenia zostali poproszeni o ocenę LGD. Bardzo dobrze samą LGD i jej funkcjonowanie ocenia aż 66% mieszkańców, dobrze 29%, a 5% z badanych ocenia funkcjonowanie LGD bardzo źle.

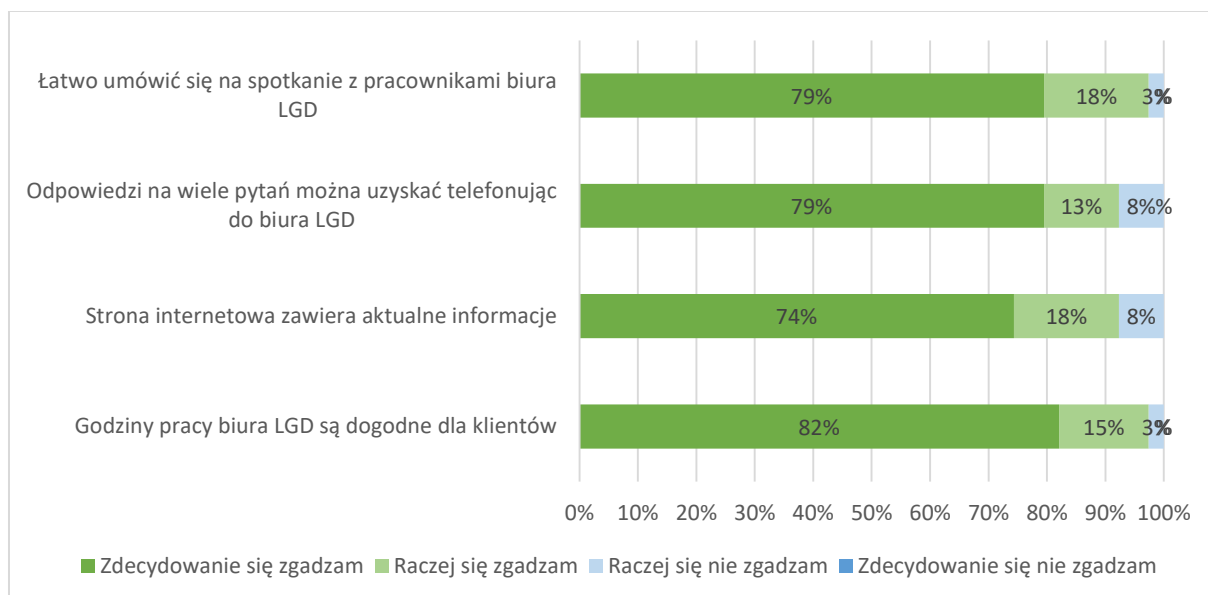
Wykres 13. *Jak ogólnie ocenia Pan/Pani funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania?*

Źródło: badania własne

Mieszkańcy jednomyślnie wyrażają zadowolenie z funkcjonowania Biura LGD, możliwości uzyskania odpowiedzi na wiele pytań drogą telefoniczną, funkcjonowania strony internetowej LGD i informacji jakie zawiera, braku problemów w umówieniu się na spotkanie z pracownikiem biura, czy bardzo dogodnych dla mieszkańców godzin funkcjonowania biura LGD.

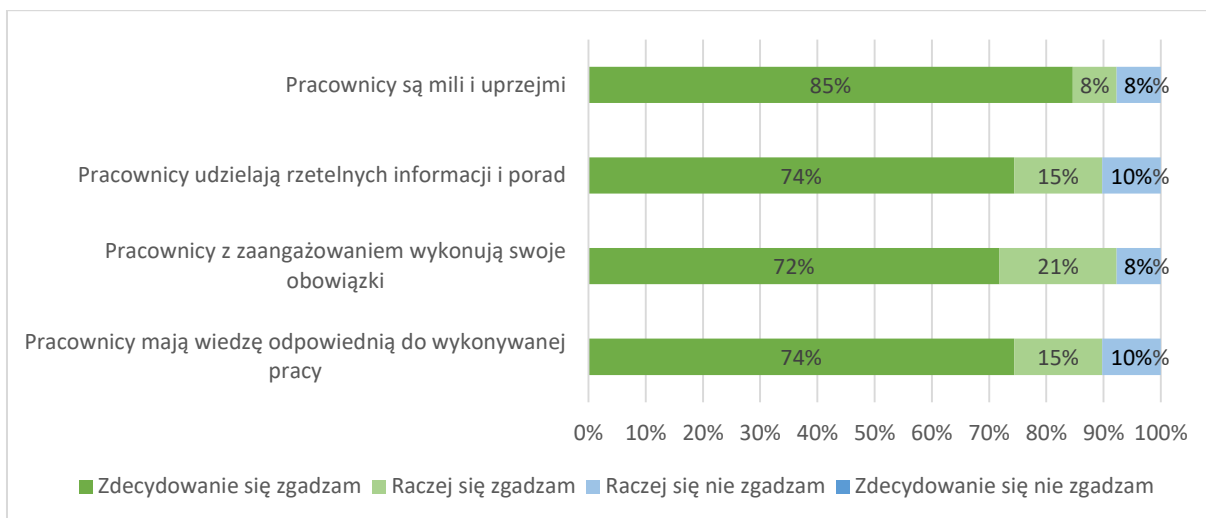
Wykres 14. *Proszę ocenić funkcjonowanie Biura LGD*

Źródło: badania własne

Respondenci postrzegają pracowników biura LGD jako osoby miłe i uprzejme, mające odpowiednią wiedzę do wykonywanej pracy, które udzielają rzetelnych informacji i z zaangażowaniem wykonują swoje obowiązki.

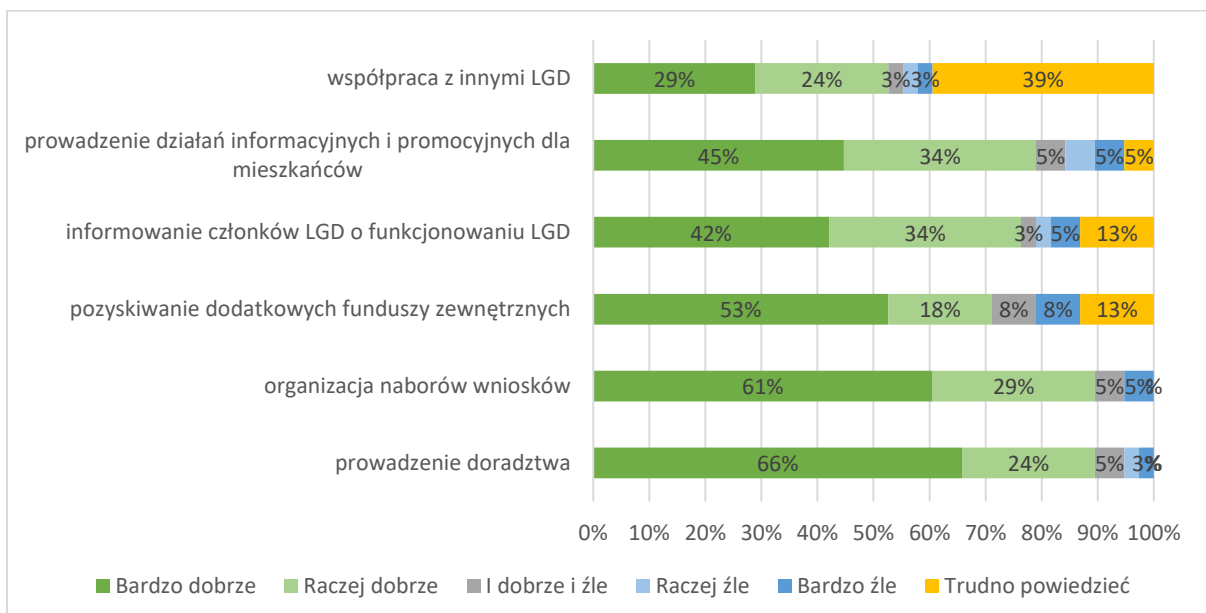
Wykres 15. *Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące Biura LGD*

Źródło: badania własne

Wiele obszarów, w których funkcjonuje LGD zostało poddanych ocenie mieszkańców. Wszystkie z tych obszarów uzyskały pozytywną ocenę, a najlepiej LGD została oceniona w obszarze prowadzenia doradztwa, organizacji naborów wniosków, czy pozyskiwania dodatkowych funduszy zewnętrznych. Prawie 40% badanych nie potrafiło ustosunkować się do współpracy biura z innymi LGD.

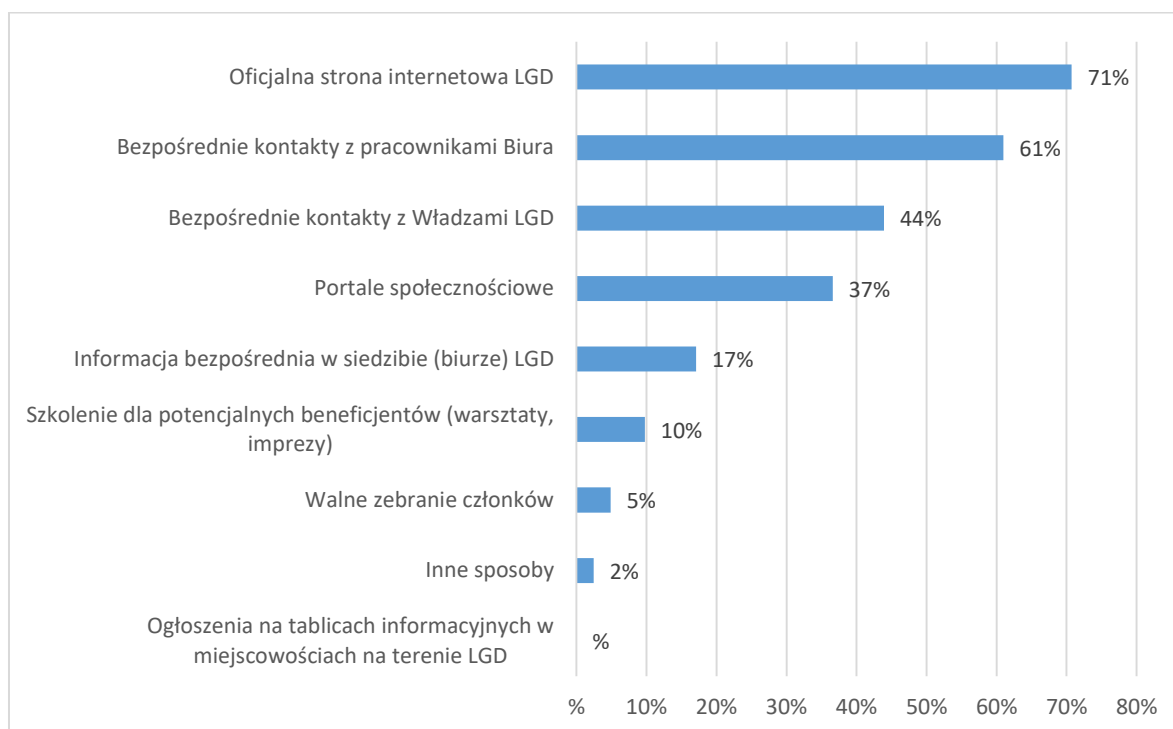
Wykres 16. *Jak ocenia Pan(i) funkcjonowanie Biura LGD w poniższych wymiarach*

Źródło: badania własne

O inicjatywach jakie podejmuje LGD, innych działaniach biura, mieszkańcy najczęściej dowiadują się z informacji zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej LGD (71%), czy z bezpośredniego kontaktu z pracownikami biura (61%). Najrzadziej informację mieszkańcy czerpią z ogłoszeń wieszanych na tablicach informacyjnych w miejscowościach należących do LGD.

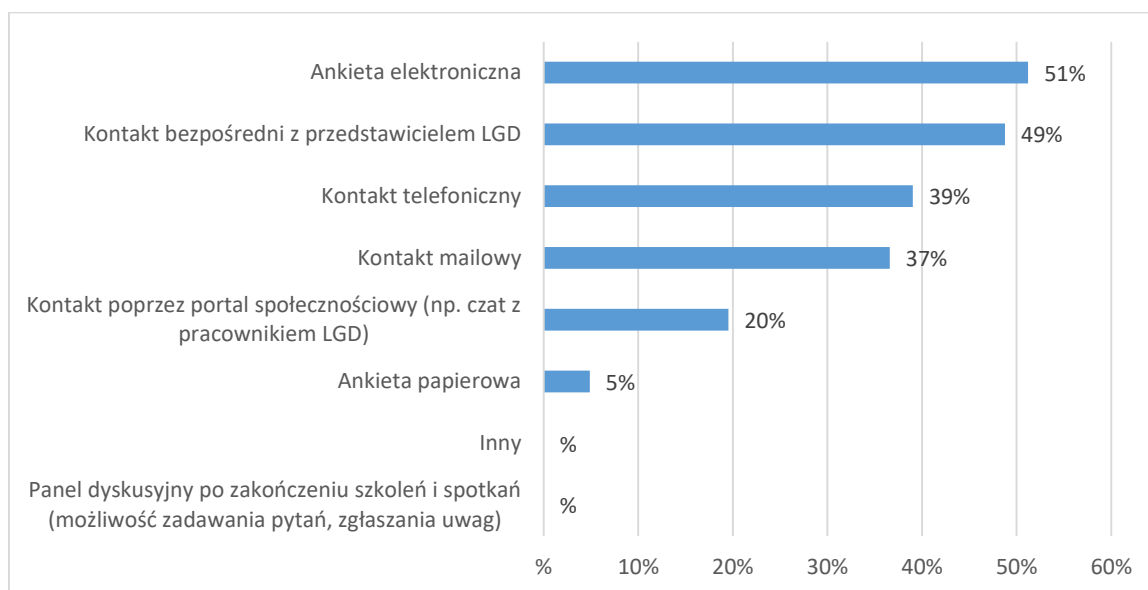
Wykres 17. *Skąd czerpie Pan/Pani informacje dotyczące funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania?*

Źródło: badania własne

Najmniej popularną ścieżką wśród badanych do przekazywania informacji od społeczeństwa do LGD jest panel dyskusyjny po spotkaniach, zebraniach itp. Największym powodzeniem cieszy się ankieta elektroniczna (51%), kontakt bezpośredni mieszkańców z przedstawicielami LGD (49%), czy kontakt telefoniczny i mailowy.

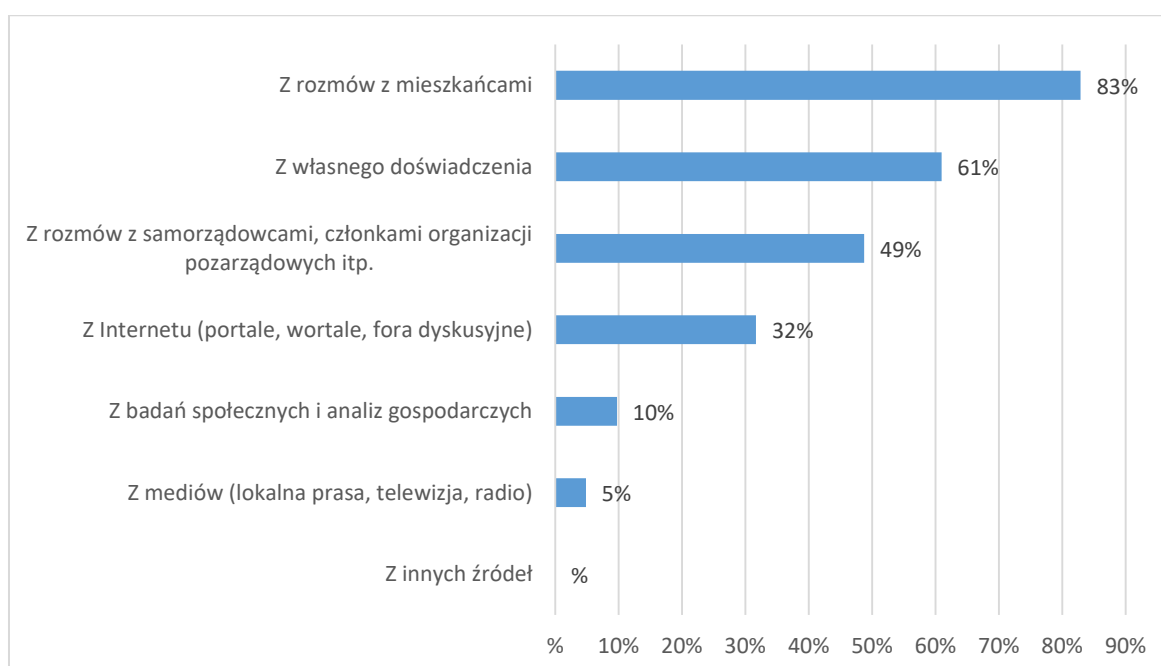
Wykres 18. *Który z kanałów przekazywania informacji zwrotnej od społeczności do LGD byłby dla Pani/Pana najbardziej odpowiedni?*

Źródło: badania własne

O potrzebach lokalnej społeczności mieszkańcy najczęściej dowiadują się z rozmów z mieszkańcami (83%) i z własnego doświadczenia (61%). Bardzo rzadko jako źródło informacji wskazywano lokalną prasę, telewizję, czy radio.

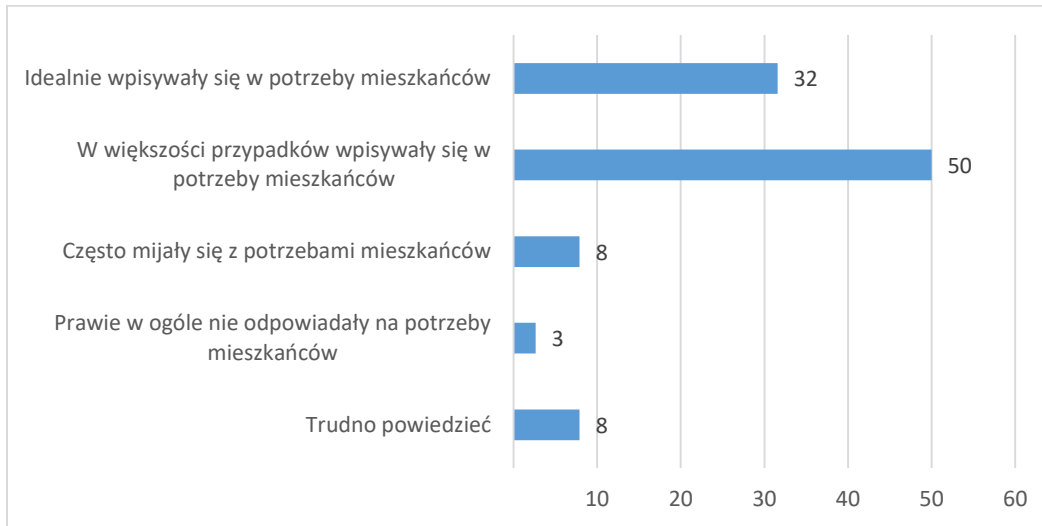
Wykres 19. *Skąd, przede wszystkim, czerpie Pan(i) informacje o potrzebach mieszkańców?*

Źródło: badania własne

Zdaniem respondentów nabory wniosków ogłaszane przez LGD odpowiadały na potrzeby mieszkańców i w przypadku połowy ankietowanych, wpisywały się w ich potrzeby. Prawie jedna trzecia mieszkańców uważa, że idealnie się one wpisują w potrzeby.

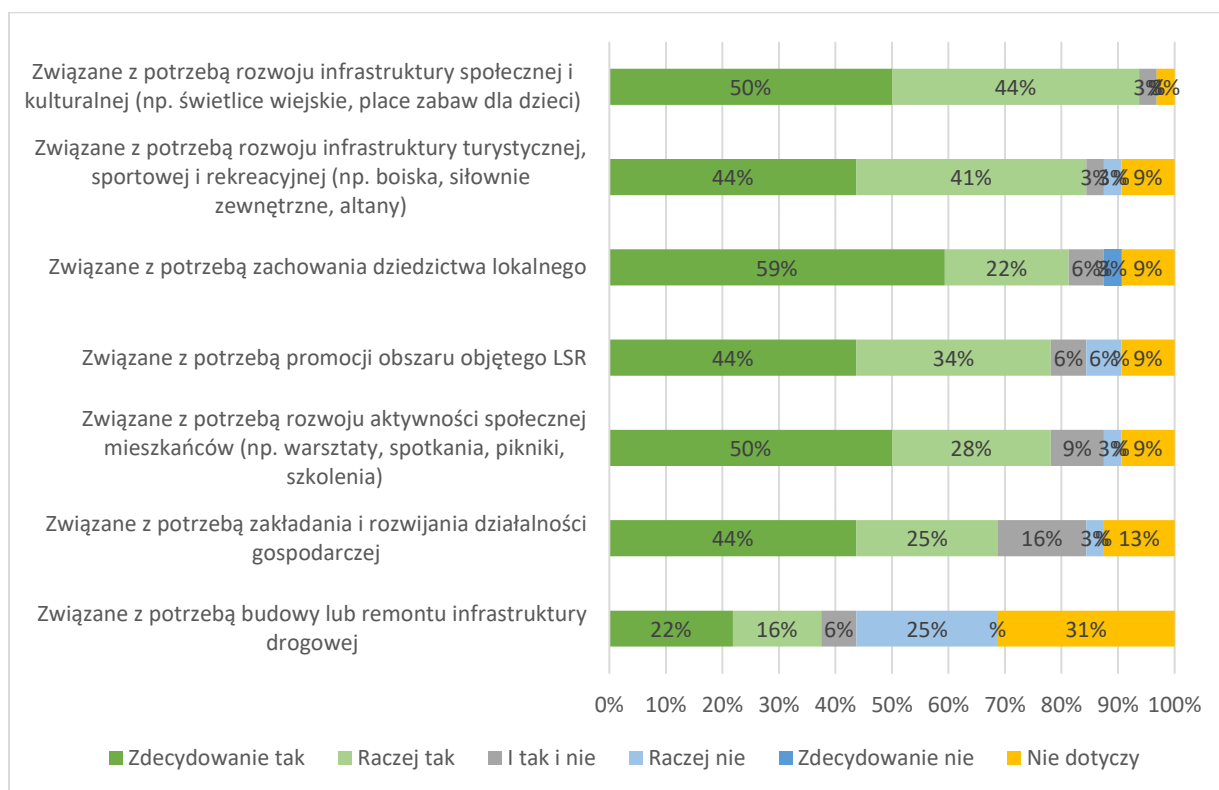
Wykres 20. *Czy nabory wniosków ogłaszane przez LGD odpowiadały na potrzeby mieszkańców?*

Źródło: badania własne

Nabory wniosków, które organizuje LGD najbardziej pomogły w rozwiązaniu problemów związanych z potrzebą zachowania dziedzictwa kulturowego, potrzebą rozwoju aktywności społecznej mieszkańców, zakładania i rozwijania działalności gospodarczej, czy potrzebą rozwoju infrastruktury turystycznej i sportowej. Według badanych najmniej pomogły one w rozwiązaniu problemów związanych z budową i remontem infrastruktury drogowej, przy czym co czwarty mieszkaniec uważa, że nie pomogły w ogóle.

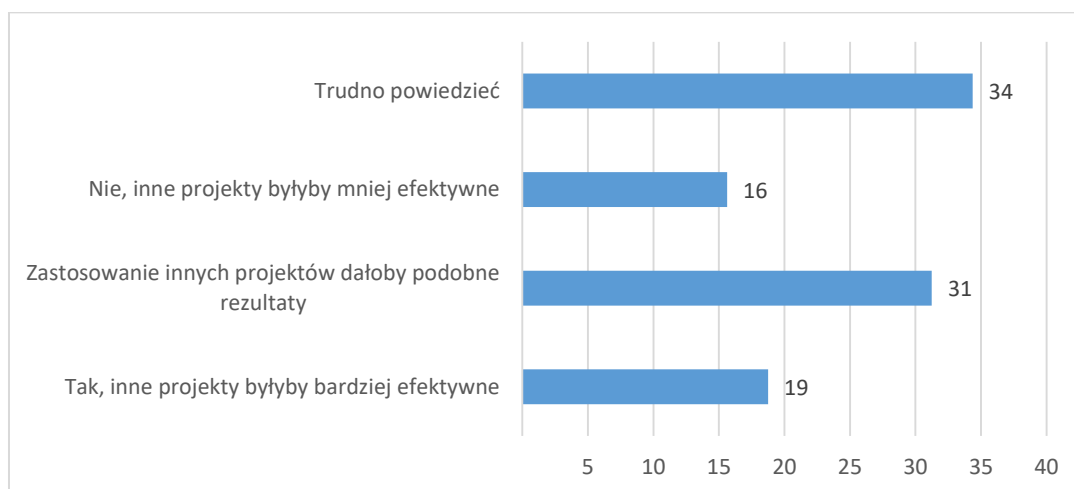
Wykres 21. *Czy realizowane w LGD nabory wniosków pomogły w rozwiązywaniu problemów społecznych związanych z:*

Źródło: badania własne

Mieszkańcy gmin są mocno podzieleni w kwestii osiągnięcia podobnych rezultatów przy pomocy innych projektów. Prawie jedna trzecia osób badanych (31%) uważa, że zastosowanie innych projektów dałoby podobne rezultaty. Ale również 19% badanych uważa, że inne projekty byłyby bardziej efektywne. Innego zdania jest 16% mieszkańców, którzy uważają, że inne projekty nie byłyby bardziej efektywne, a 34% z badanych nie ma zdania na ten temat.

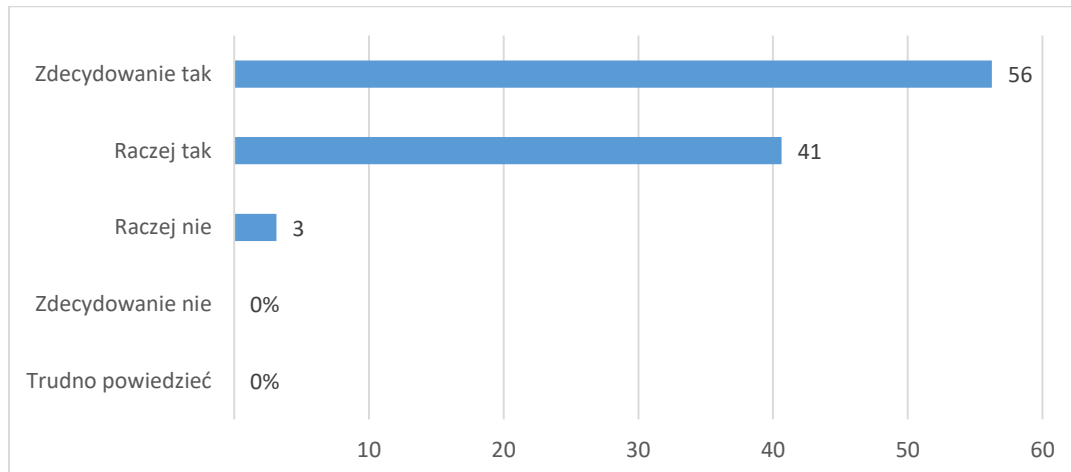
Wykres 22. *Czy Pana(i) zdaniem za pomocą innych projektów można byłoby osiągnąć podobne rezultaty?*

Źródło: badania własne

Wśród osób badanych w gminach należących do LGD panuje zgoda co do sensowności i efektywności wykorzystania środków finansowych podczas wdrażania LSR. Tylko 3% z nich uważa, że zostały one wydane nienależycie, nieefektywnie.

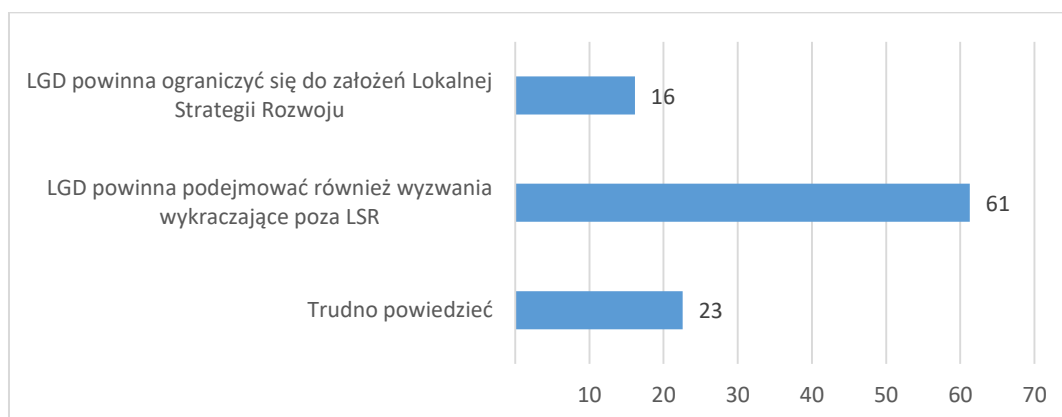
Wykres 23. *Czy Pana(i) zdaniem środki finansowe przeznaczone na wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju zostały wydane efektywnie (z korzyścią dla społeczności)?*

Źródło: badania własne

Duża część badanych (61%) uważa, że LGD powinna podejmować jakieś dodatkowe działania wykraczające poza działania LSR, aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców. Tylko 16% nie widzi takiej potrzeby i uważa, że LGD powinna ograniczyć się do działań, założeń LSR. Zdania na ten temat nie ma 23% badanych.

Wykres 24. *Czy Pana(i) zdaniem LGD powinna podejmować dodatkowe działania aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców obszaru LGD?*

Źródło: badania własne

Doradztwo biura LGD

Pracownicy zobowiązani są prowadzić osobiste doradztwo dla mieszkańców obszaru Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania „BUD-UJ RAZEM” w zakresie możliwości pozyskiwania środków unijnych. Doradztwo podlega ocenie efektywności na podstawie anonimowo wypełnionych ankiet przez beneficjentów. W latach 2016 – 2021 Stowarzyszenie udzieliło usługi doradcze 546 osobom.

Badanie ankietowe mierzące satysfakcję z jakości doradztwa przeprowadzane jest bezpośrednio po świadczonej usłudze doradczej w siedzibie LGD. Osoby, którym usługa jest świadczona wypełniają ankietę. W ankiecie znajdują się pytania o wiek, płeć, sytuację zawodową, oraz gminę zamieszkania. Najważniejszymi pytaniami są te, które oceniają jakość świadczonej usługi i przygotowanie doradcy. Wystawione oceny są bardzo wysokie, niemal wszyscy oceniający w pełni zgadzają się że przekazywane informacje były przydatne i pożyteczne, a doradca przygotowany do rozmowy.

Tabela 12. Doradztwo w liczbach

	Indywidualne doradztwo (liczba osób, którym udzielono doradztwa)
2016	68
2017	211
2018	67
2019	46
2020	81
2021	73
suma	546

Źródło: dane LGD

Plan komunikacji i plan szkoleń

W latach 2016 – 2021 przeprowadzono 26 szkoleń dla pracowników LGD oraz członków organów decyzyjnych, w których udział wzięło łącznie 299 osób. Były to szkolenia obejmujące procedury naborów wniosków, realizację LSR, procedury i uregulowania prawne związane z kosztorysowaniem i rozliczeniem robót budowlano-remontowych. Pracownicy LGD zyskali wiedzę na temat ochrony danych osobowych i kreowania przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego przez tworzenie i rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego.

Przeprowadzono 28 szkoleń i spotkań informacyjno – konsultacyjnych dla wnioskodawców. Uczestniczyło w nich łącznie 562 osoby. Głównym tematem spotkań było przekazanie informacji o warunkach i sposobach realizacji oraz rozliczania projektów. Informowano o prowadzonych i planowanych naborach oraz przedstawiano stopień realizacji LSR, a także o zasadach oceny i wyboru projektu.

Plan komunikacji został precyzyjnie przygotowany i w całości zrealizowany. LGD przyjęła do przeprowadzenia dwa cele. Po pierwsze poinformować mieszkańców o Lokalnej Strategii Rozwoju, po drugie dostarczać wnioskodawcom aktualnej informacji o zasadach i kryteriach udzielania wsparcia. Grupy docelowe działań komunikacyjnych zostały określone bardzo szeroko, od grup zainteresowań LSR, przez organizacje pozarządowe, inwestorów i grupy defaworyzowane (w tym osoby 50+, młodzież wiejska i kobiety powracające na rynek pracy po urodzeniu dziecka). Wykorzystywane środki w komunikacji to: kampanie informacyjne, szkolenia, porady indywidualne, animacja oraz informacja publiczna. Oczekuje się, że komunikacja wpłynie na poprawę dwóch obszarów. Obszar społeczny, cel komunikacji to aktywizacja społeczności lokalnej. Drugi obszar to wzrost przedsiębiorczości w regionie. Plan komunikacji w założeniach kończy się pomiarem satysfakcji mieszkańców. Przekładem realizacji Planu Komunikacji było zamieszczenie w styczniu 2020 roku na stornach LGD i 20 gmin oraz na stronach powiatu piotrkowskiego 21 artykułów. Są to informacje dotyczące LGD, prowadzonych naborów, umów podpisanych z beneficjentami i usług doradczych świadczonych zainteresowanym. W grudniu 2018 rozesłano 100 maili w ramach newslettera. W mailach znajdowała się informacja o LGD, naborach, szkoleniach i spotkaniach informacyjno – konsultacyjnych.

Funkcjonowanie organów – Zarząd, Rada, Walne Zebranie Członków

Stowarzyszenie LGD „BUDU-UJ RAZEM” liczy 132 członków. W tym 21 członków reprezentuje sektor publiczny, 63 to mieszkańcy, 25 to sektor społeczny, a 34 to przedsiębiorcy. W latach 2016 – 2021 trzydziestojednoosobowy Zarząd spotkał się 39 razy. Odbyło się 5 spotkań Walnego Zgromadzenia Członków. Jedenastoosobowa Rada LGD spotykała się 29 razy.

Tabela 13. Funkcjonowanie organów

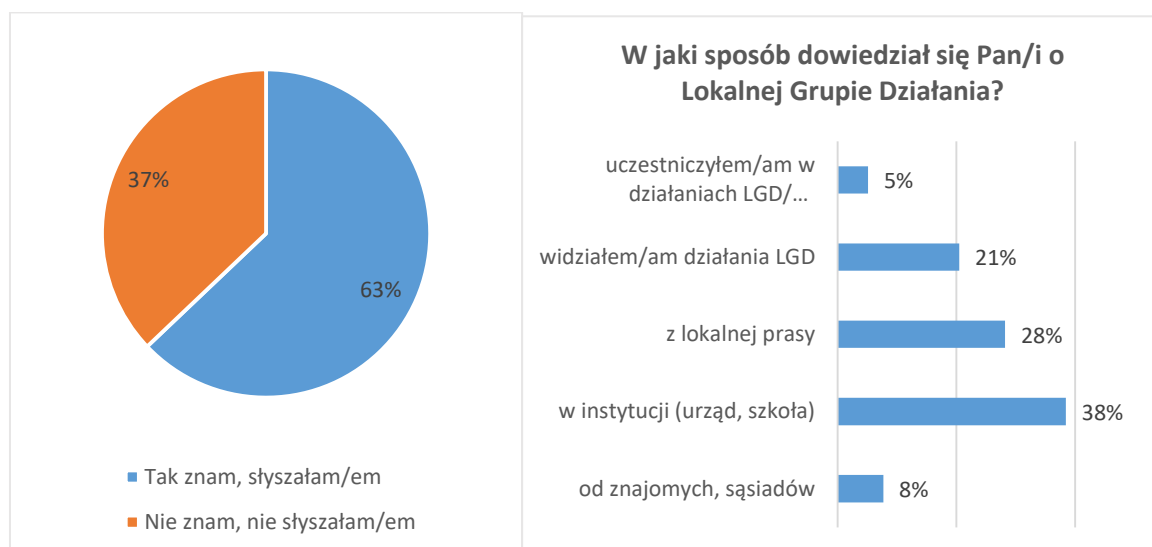
	Posiedzenia Zarządu LGD	Posiedzenia Rady LGD	WZC
2016	6	0	2
2017	5	6	1
2018	8	6	1
2019	3	5	1
2020	9	6	0
2021	8	6	0
suma	39	29	5

Źródło: dane LGD

Rozpoznawalność LGD

Prawie dwie trzecie ankietowanych mieszkańców zadeklarowało, że zna Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "BUD-UJ RAZEM". Rozbudowane działania grantowe nie pozostały bez wpływu na rozpoznawalność LGD. Znajomość LGD budowana jest przede wszystkim poprzez urzędników gminnych, nauczycieli oraz lokalną prasę. Cieszy, że 21% spośród tych, którzy zadeklarowali znajomość LGD widziało działania podejmowane przez Stowarzyszenie.

Wykres 25. Czy zna Pan/i Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "BUD-UJ RAZEM"?

Źródło: badania własne

Inne działania LGD

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania w ramach KSOW przeprowadziła operację pt. „Akademia Lokalnych Liderów – cykl szkoleń dla Kół Gospodyń Wiejskich oraz Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu LGD „BUD-UJ RAZEM”. Wychodząc naprzeciw potrzebom zgłaszanym przez lokalnych liderów zorganizowano szkolenia mające na celu pomoc członkom KGW bądź OSP zdobyć wiedzę i umiejętności w zakresie efektywnego zarządzania swoją organizacją.

LGD uczestniczyło w 13 imprezach okolicznościowych, w tym dożynkach gminno – parafialnych i powiatowo – gminnych oraz w piknikach rodzinnych.

Stowarzyszenie pracowało na rzecz promocji regionu i budowy marki regionalnej. W tym celu przeprowadzono dwie edycje konkursu dla KGW z terenu objętego lokalną strategią rozwoju na „Najciekawszą kronikę Koła Gospodyń Wiejskich”. Konkurs miał na celu przybliżenie działalności KGW a także popularyzowanie dokumentowania kronikarskiego podejmowanych przez nich działań. Zorganizowano również konkurs fotograficzny pt. „ROZ-BUDUJ WYOBRAŹNIĘ” mający na celu prezentację i promocję atrakcyjnych turystycznie miejsc na obszarze LGD. Stowarzyszenie zorganizowało konkurs plastyczny skierowany do mieszkańców gminy Łęki Szlacheckie pn. „LGD funduszami europejskimi malowane” mającego na celu popularyzację i promocję działalności Stowarzyszenia wśród mieszkańców gminy.

5.4. Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju

Realizacja rzeczowa

W ramach 2 celów ogólnego LSR zaplanowano 4 cele szczegółowe, 12 przedsięwzięć i 17 wskaźników produktu. Mniej niż połowa wskaźników, 5 z 17 ma realizację płatności na poziomie minimum 100%. Według stanu na koniec 2021 roku trzy wskaźniki mają zerowy procent realizacji umowy i płatności, w tym: *Liczba przygotowanych projektów współpracy; Liczba utworzonych ścieżek questingowych; Liczba centrów przetwórstwa lokalnego.*

Tabela 14. Realizacja rzeczowa – stan na 31.12.2021 r.

Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu	Jednostka miary	Stan docelowy	Realizacja (%)	
				Umowy	Płatności
Przedsięwzięcie I.I.1 Budowa, przebudowa, modernizacja i/lub wyposażenie ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej w tym inwestycje innowacyjne i/lub wpływające na ochronę środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu	Liczba nowych zmodernizowanych, przebudowanych i/lub wyposażonych obiektów ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej w tym inwestycje innowacyjne i/lub wpływające na ochronę środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu	sztuka	66	68	115%
Rozwój i/lub wyposażenie ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury kulturalnej w tym inwestycje innowacyjne i/lub wpływające na ochronę środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu	Liczba przebudowanych i/lub wyposażonych obiektów pełniących funkcje kulturalne w tym inwestycje innowacyjne i/lub wpływające na ochronę środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu	sztuka	97	76	78%
Inwestycje służące zachowaniu lokalnego dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i historycznego obszaru	Liczba obiektów dziedzictwa historycznego, kulturalnego i/lub przyrodniczego objętego wsparciem	sztuka	4	1	25%
	Liczba utworzonych szlaków turystycznych/rekreacyjnych na terenie LGD	sztuka	3	3	100%
Questing	Liczba przygotowanych projektów współpracy	sztuka	1	0	0%
	Liczba utworzonych ścieżek questingowych	sztuka	23	0	0%
Promocja i zachowanie dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i historycznego obszaru	Liczba imprez służących promocji obszaru LGD "BUD-UJ RAZEM"	sztuka	75	74	99%
	Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	sztuka	46	28	61%

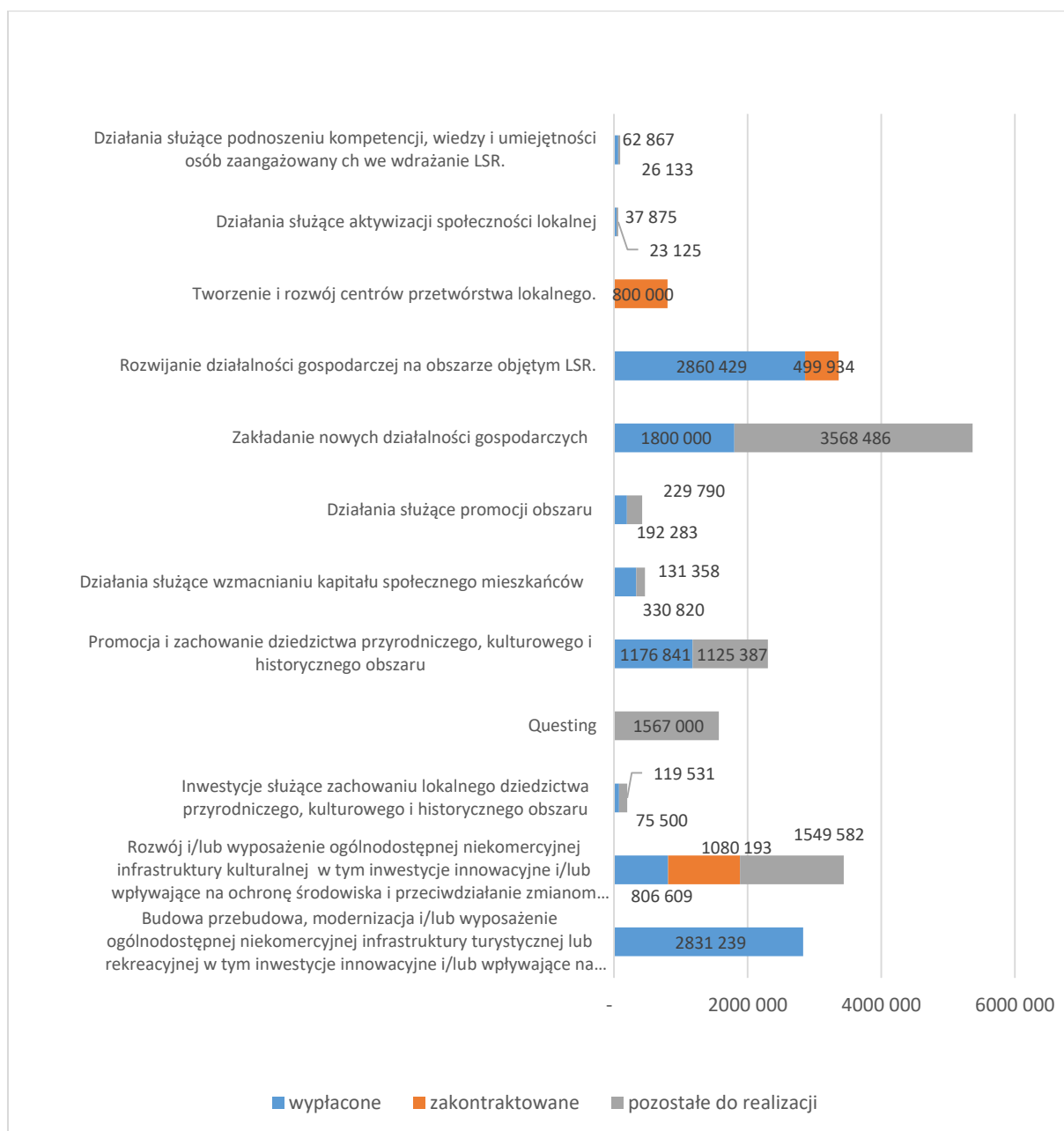
Działania służące wzmocnieniu kapitału społecznego mieszkańców	Liczba przeprowadzonych warsztatów, szkoleń i spotkań	sztuka	40	33	83%
Działania służące promocji obszaru	Liczba wydanych materiałów promocyjnych/informacyjnych obszaru	sztuka	22	15	68%
Zakładanie nowych działalności gospodarczych	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa w tym ukierunkowanych na innowacje i/lub wpływających na ochronę środowiska i/lub przeciwdziałanie zmianom klimatu	operacja	53	17	32%
Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze objętym LSR	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa w tym ukierunkowanych na innowacje i/lub wpływających na ochronę środowiska i/lub przeciwdziałanie zmianom klimatu	operacja	20	13	65%
Tworzenie i rozwój centrów przetwórstwa lokalnego	Liczba centrów przetwórstwa lokalnego	sztuka	1	0	0%
Działania służące aktywizacji społeczności lokalnej	Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	spotkani /szkolenie	32	22	69%
	Liczba udzielonego doradztwa	osoba	200	473	237%
Działania służące podnoszeniu kompetencji, wiedzy i umiejętności osób zaangażowanych we wdrażanie LSR	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	osobo/ dni	90	106	118%
	Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	osobo/ dni	180	185	103%

Źródło: dane LGD

Postęp finansowy

Najwięcej środków w ramach EFRROW wypłacono w ramach przedsięwzięcia *Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze objętym LSR* (2,86 mln PLN) oraz *Budowa, przebudowa, modernizacja i/lub wyposażenie ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej w tym inwestycje innowacyjne i/lub wpływające na ochronę środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu* (2,83 mln).

Wykres 26.

Realizacja finansowa – stan na 31.12.2021 r.

Źródło: dane LGD

Opis projektów współpracy

W okresie 2016 – 2021 LGD „BUD-UJ” nie zrealizowała żadnego projektu współpracy.

6. Odpowiedź na wszystkie wskazane pytania badawcze

Ocena wpływu na główny cel LSR (jeśli inny niż obszary poniżej)

Zakończenie wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju przypadnie na 2023 rok. W raporcie ewaluacyjnym wykorzystano dane za 2021 roku. Mając na uwadze bardzo dynamiczną sytuację społeczno – ekonomiczną, w tym międzynarodową trudno odpowiedzialnie odpowiedzieć, czy wszystkie wskaźniki oddziaływania zostaną uzyskane. Próbując przybliżyć sytuację można powiedzieć, że w przypadku pierwszego celu ogólnego zanotowano wzrost liczby organizacji pozarządowych na obszarze LGD. Pomiędzy 2015, a 2021 rokiem liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych wzrosła o 13% i z każdym rokiem wzrasta. Trudno wyrokować jak będzie wyglądać sytuacja w 2023 roku, dlatego nie można zaliczyć tego wskaźnika jako ostatecznie osiągniętego. Podobnie jest w przypadku celu ogólnego numer dwa. Obecna (na 2021 rok) wartość wskaźnika liczby osób bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym wynosi 3,39. Jest to poprawa sytuacji na polu walki z bezrobociem o prawie 50%. Do obliczenia ostatecznej wartości należy poczekać do danych z GUS za 2023 rok.

CEL OGÓLNY 1	Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru LGD „BUD-UJ RAZEM”			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego I	Jednostka miary	Stan początkowy 2016 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych sposób pomiaru
Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 ty. mieszkańców	Liczba organizacji	0	0,5	Dane statystyczne GUS

CEL OGÓLNY 2	Aktywizacja mieszkańców i rozwój przedsiębiorczości			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego II	Jednostka miary	Stan początkowy 2016 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych sposób pomiaru
Liczba osób bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym	iloraz	6,61	6,83	Dane statystyczne GUS

Ocena wpływu na kapitał społeczny

Kapitał społeczny obszaru LGD „BUD-UJ RAZEM” budowany jest za pośrednictwem trzech rozwiązań. Pierwsza płaszczyzna to projekty grantowe. Dzięki tej formie wsparcia wiele organizacji społecznych mogło zakupić niezbędne do funkcjonowania przedmioty. Wiele organizacji zostało wyposażonych w małą infrastrukturę. Drugi obszar budujący kapitał społeczny to bezpośrednie spotkania osób zaangażowanych społecznie. Przykładem konkurs kronik dla Kół Gospodyń Wiejskich. Zakończenie konkursu to uroczyste spotkanie wszystkich uczestników wraz z obiadem. W wydarzeniu uczestniczyło 140-150 osób z całego, dużego

obszaru LGD (20 gmin). Ostatnim rozwiązaniem wspierającym kapitał społeczny są projekty infrastrukturalne. Remonty domów kultury, siedzib OSP, świetlic. W tej grupie jest również doposażenie organizacji lub ich wsparcie w prowadzeniu uroczystości i spotkań. Działania infrastrukturalne stają się dobrym punktem wyjścia do dalszego wzmocnienia potencjału organizacji pozarządowych, które mając fizyczne miejsca spotkań są w stanie prowadzić inne projekty, np. warsztaty, spotkania okolicznościowe, uroczystości.

Przedsiębiorczość

Dla społeczności lokalnej dużo większą wagę i znaczenie ma wsparcie w podejmowaniu działalności gospodarczej, niż rozwój działalności. LGD powinna przede wszystkim wspierać podejmowanie działalności, a na drugim miejscu rozwój przedsiębiorczości. Nowe firmy, nowe podmioty gospodarcze mają dużo trudniej niż przedsiębiorstwa istniejące. Te ostatnie mając stabilną pozycję, są w stanie rozwijać się samodzielnie. Oczywiście każde wsparcie jest dla tych firm potrzebne, ale bez funduszy unijnych rozwój również jest możliwy.

Nowa działalność to bardzo duże ryzyko i wysoki poziom niepewności. Przedsiębiorca teoretycznie może zwrócić się do banku o wsparcie kredytowe dla dobrego pomysłu biznesowego. Jest to jednak bardzo duże zobowiązanie dla nowych przedsiębiorców. Z ich perspektywy udział w naborach jest dużo bardziej bezpieczny i łatwiejszy.

Turystyka i dziedzictwo kulturowe

Dolina Pilicy bardzo popularna wśród zainteresowanych spływami kajakowymi. Spływy są stale organizowane i zyskują większe komplementarne wsparcie dzięki innym projektom prowadzonym przez LGD (w tym dofinansowanie przedsiębiorców). Stowarzyszenie wspiera rozwój turystyki już na poziomie LSR. Zrealizowano Szlak konny oraz stworzono questing (tj. w każdej gminie powstała ścieżka turystyczna). Zbudowano również pomosty nad Pilicą.

Rozwój turystyki na obszarze LGD jest ściśle połączony z rozwojem przedsiębiorczości. Na obszarze LGD działają firmy organizujące wycieczki kajakowe. Firmy te korzystają pośrednio ze wsparcia dla turystyki i rekreacji oferowanego przez Lokalną Grupę Działania – np. dzięki nowym ścieżkom turystycznym zwiększa się zainteresowanie spływem kajakowym.

Grupy defaworyzowane

LGD wspiera trzy grupy defaworyzowane. Pierwsza to osoby młode. Grupa wchodzących na rynek pracy. Z powodu trendów demograficznych, te osoby powinny być wspierane. Chodzi przede wszystkim o realne migracje z obszarów wiejskich do miast oraz wydłużanie czasu pracy i odroczenie przejścia na emeryturę. Z tym powodów każde wsparcie dla młodych będzie mile widziane.

Druga grupa to osoby 50+, które jeśli stracą zatrudnienie jest im strasznie trudno wrócić na rynek pracy. Aktualnie trudny okres gospodarczy dla wielu firm powoduje, że zwiększa się liczba seniorów (osób przed emeryturą), którzy stracili pracę.

Kobiety wracające do pracy po urlopie macierzyńskim lub wychowawczym to trzecia grupa osób defaworyzowanych. Jest oczywiste, że z punktu widzenia przedsiębiorcy młoda kobieta to często ryzyko absencji i problemów kadrowych w firmie. Z tego powodu konieczne jest wsparcie dla młodych matek. Należy jednak zaznaczyć, że kobiety bardzo często charakteryzują się dużo większymi, niż u mężczyzn zdolnościami adaptacyjnymi. Lepiej radzą sobie na rynku pracy (często są przecież lepiej wykształcone od mężczyzn) i łatwiej im podjąć pracę po przerwie.

Innowacyjność

Innowacyjność nie jest precyzyjnie opisanym kryterium. Do rozważenia ewentualna zmiana definicji. Zdaniem LGD innowacyjność powinna opisywać nie poszczególne elementy wniosku, ale powinna być ograniczona wyłącznie do elementów wytwórczych. Nie jest dobrym rozwiązaniem, jeśli zakup jakiegoś drobnego elementu jest traktowany jako działanie innowacyjne. Nowe, świeże powinno być wyłącznie to, co powstaje jako wynik projektu lub jest jego nowo powstałą częścią.

Podobnie rzecz się ma z kryterium ochrony środowiska. Taki element, cecha projektu powinien dotyczyć całości operacji lub jej większej części (np. powyżej 70%). Nie powinno się uznawać za ekologiczne zakup lub wykorzystanie pojedynczych elementów ekologicznych (np. solarny powerbank).

LGD jest zainteresowane wsparciem w dużo większym stopniu produktów lokalnych, a nie innowacji. Wszystko to wymagałoby jednak zmian definicyjnych powyższych kryteriów.

Projekty współpracy

W LSR jest opisany i zaplanowany jeden lokalny projekt współpracy. Do końca 2021 roku projekt nie został jeszcze zakończony. LGD potwierdza że są to trudne projekty. Jeśli już, to z powodu skali i zaangażowania bardziej preferowane są projekty międzynarodowe. Gwarantują dużo większe możliwości dzielenia się wiedzą i obserwacji innych rynków. W przypadku lokalnych projektów współpracy mogą być traktowane jako rodzaj obowiązku.

Ocena funkcjonowania LGD

Współpraca z gminami funkcjonuje na bardzo dobrym poziomie. LGD jest bardzo dużym Stowarzyszeniem, obejmuje 20 gmin. Z powodu tak dużej liczby interesariuszy (samorządy

reprezentowane przez wójtów) zdarzają się różnice zdań ale konsensus jest najważniejszą wartością i zawsze dochodzi do porozumienia.

Stowarzyszenie jest zainteresowane uczestnictwem w imprezach okolicznościowych organizowanych przez samorządy. Są to przede wszystkim imprezy dożynkowe oraz dni miejscowości lub inne spotkania okolicznościowe. LGD, o ile zasoby kadrowe pozwalają, jest obecna na uroczystościach wystawiając namiot promocyjny. Jest to zawsze dobry środek informowania społeczności o działaniach Stowarzyszenia. LGD stara się przyciągać do stoiska najmłodszych. W pogotowiu są słodycze. Oczekuje się, że dzieci doprowadzą do stoiska dorosłych, którzy zainteresują się działalnością Lokalnej Grupy Działania. Z doświadczenia pracowników LGD wiadomo, że same materiały promocyjne są zbyt słabą atrakcją, by przyciągnąć mieszkańców do zapoznania się z pracami Stowarzyszenia.

Ocena procesu wdrażania

W procesie wdrażania dużą przeszkodą i trudnością w realizacji jest czas oceny wniosków. Zbyt mała liczba pracowników po stronie Urzędu Marszałkowskiego powoduje, że bardzo wydłuża się czas oceny wniosków. UM ocenia projekty grantowe nawet przez 4 miesiące. W przypadku niektórych naborów łączny czas oceny wniosków wyniósł 6 miesięcy. Tak długi okres oceny stawia pod znakiem zapytania większość projektów, szczególnie tych związanych z infrastrukturą. Wysoka inflacja uniemożliwia odpowiednie szacowanie kosztów operacji, a po tak długim czasie między opisaniem kosztorysu i jego zaakceptowaniem, kosztorys przestaje być dobrym materiałem.

Wnioskodawcy nie znają procedur. Bardzo trudno znaleźć osobę zainteresowaną dofinansowaniem, która chce poznać zasady obowiązujące w konkursach. Regułą jest sytuacja, w której pracownicy Biura LGD wspierają wnioskodawców. Beneficjenci wszystkiego dowiadują się z organizowanych przez LGD szkoleń oraz indywidualnego doradztwa.

Jeśli wnioskodawca w przeszłości starał się o dofinansowanie z projektów unijnych to wypełni wniosek bez większych problemów. Wyzwaniem jest sytuacja, w której wnioskodawca jest zainteresowany otrzymaniem wsparcia po raz pierwszy. Nadal należy, że Stowarzyszenie wspiera wnioskodawców poprzez organizację dedykowanych szkoleń.

To co najważniejsze w Lokalnych Kryteriach Wyboru to koncentracja na społeczności lokalnej. Dofinansowanie otrzymują mieszkańcy, a nie osoby z zewnątrz. Dzięki tym kryteriom dofinansowanie rzeczywiście dociera do tych, do których powinno. Z powodu ogólności proponuje się aktualizację i doszczegółowienie dwóch kryteriów: innowacyjność i ochrona środowiska. Kryterium wprowadzone przez UM (inkubatory przedsiębiorczości) odbierane jest pozytywnie. To wsparcie LGD dla produktów lokalnych, których wprowadzeniem i promowaniem zainteresowane jest Stowarzyszenie.

Wartość dodana podejścia LEADER

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, którzy są najważniejszymi beneficjentami wyborów, jest bardzo dobra. Stowarzyszenie korzysta przede wszystkim z projektów grantowych.

Współpraca z przedsiębiorcami kończy się w momencie pozyskania przez przedsiębiorcę dofinansowania. Praktycznie nie ma żadnego kontaktu między przedsiębiorcami a LGD. Stowarzyszenie jest bardzo zainteresowane wprowadzaniem produktów lokalnych. Do dziś nie udało się tego wprowadzić na dużą skalę.

Mieszkańcy wiedzą, że LGD współfinansuje różne projekty. Stowarzyszenie jest rozpoznawalne w społeczności. Informacja o zrealizowanych projektach rozchodzi się pocztą pantoflową.

Komplementarność jest często występującym elementem prowadzonych operacji. Często wszystko zaczyna się od remontu obiektu. Następnie prowadzone jest jego doposażenie, by ostatecznie znaleźć przestrzeń do organizowania wydarzeń.

Praca Sieci Lokalnych Grup Działania w województwie łódzkim stoi pod znakiem zapytania. Powodem powstała konkurencja między lokalnymi grupami działania. Jest to trudna sytuacja dla lokalnych grup działania.

7. Podsumowanie, wnioski i rekomendacje

Realizacja wskaźników postępuje zgodnie z założonym planem. Nabory na niekomercyjną infrastrukturę przeprowadzone wiosną 2022 roku i na premie na podejmowanie działalności gospodarczej na jesieni 2022 pozwalają mieć uzasadnione przypuszczenie, że wszystkie wskaźniki zostaną osiągnięte, a cały budżet wykorzystany. Niebezpieczeństwem jest z kolei niepewna sytuacja ekonomiczna, inflacja i problemy z dostępnością towarów i maszyn. Dodatkowo na powyższe problemy nakładają się długie terminy weryfikacji wniosków w Urzędzie Marszałkowskim. Połączenie tych dwóch niedogodności może powodować wycofywanie się wnioskodawców z realizacji nieadekwatnych kosztorysów i nierealnych finansowo pomysłów biznesowych. Niestety problem ten dotyczy nie tylko przedsiębiorców ale również samorządów realizujących inwestycje infrastrukturalne i do pewnego stopnia grantobiorców. Niestety LGD ma ograniczony wpływ na przeciwdziałanie tym niekorzystnym zjawiskom.

Najważniejszym celem Stowarzyszenia jest budowanie kapitału społecznego. Droga jaką wybrało LGD do osiągnięcia tego celu jest najlepszą z możliwych dostępnych w PROW czyli projekty grantowe. Liczba projektów granowych oraz zadań powinna być przykładem dla innych LGD jak można oddolnie budować aktywność organizacji społecznych na obszarze. Stosowanie projektów granowych skutkuje nie tylko osiąganiem wskaźników i powstawaniem produktów i rezultatów ale wzmacnia potencjał uczestniczących w konkursach organizacji. Zdobyte doświadczenie, wzmocnienie poczucia sprawczości oraz rozbudzenie aktywności organizacji pozarządowych do zdecydowana wartość dodana grantów. Rekomendacją jest z jednej strony utrzymanie tak dużej presji na rozwój kapitału społecznego na obszarze ale również opracowanie dobrych praktyk i przykładów dla innych LGD.

Powyższy wniosek musi być jednak skonfrontowany z wysiłkiem jaki podjęła LGD by osiągnąć tak spektakularny sukces. Zasady realizacji projektów grantowych w ramach PROW są niedostosowane do realiów finansowych organizacji pozarządowych ani do możliwości organizacyjnych LGD. Obowiązek stosowania wniosków mocno sterowanych przez przepisy odgórne, konieczność zabezpieczania się biurokratycznego przez szczegółowymi kontrolami to w konsekwencji konieczność poświęcenia godzin pracy pracowników biura. Brak zapewnienia w procedurach prefinansowania projektów grantowych jest całkowitym niezrozumieniem sytuacji ekonomicznej organizacji społecznych w Polsce. W związku z tym to na LGD spada konieczność zapewnienia finansowania wyprzedzającego realizacji społecznych projektów małych wiejskich organizacji. Trzecim, najważniejszym problemem jest brak zaufania zarówno do LGD jak i grantobiorców co do jakości realizowanych inicjatyw objawiający się uciążliwymi i skrupulatnymi kontrolami. Traktowanie organizacji pozarządowych realizujących projekty społeczne przez instytucje zarządzające jako potencjalnych oszustów nie jest działaniem sabotującym budowanie kapitału społecznego.

Realizacja strategii głównie przez projekty grantowe ma swoje konsekwencje w zaangażowaniu w pracę Rady LGD jako organu odpowiadającego za wybór wniosków. To właśnie poprzez sumienną pracę członków Rady oraz zaangażowanie pracowników w doradztwo i konsultacje wzrasta jakość wniosków i w konsekwencji realizowalność operacji i osiąganie wskaźników. By jeszcze bardziej wspierać pracę Rady należy systematycznie poddawać weryfikacji jakość lokalnych kryteriów wyboru jako najważniejszego narzędzia pracy tego gremium.

Funkcjonowanie biura LGD trzeba ocenić bardzo wysoko. To właśnie pracownicy biura, w stałej współpracy z Prezesem Zarządu, w największym stopniu odpowiadają za realizację strategii. Biuro organizuje nabory wniosków, przyjmuje wnioski, wspiera radę w weryfikacji operacji oraz przygotowuje dokumentację. Pracownicy biura udzielają doradztwa i prowadzą szkolenia dla wnioskodawców. W przypadku grantobiorców to zaangażowanie jest jeszcze większe, ponieważ obejmuje również inspirowanie organizacji do podjęcia wysiłku, wspieranie w procesie pisania wniosków, realizacji operacji, rozliczania jej oraz w czasie kontroli. Pracownicy realizują plan komunikacji uczestniczą w aktywizacji społecznej mieszkańców i zajmują się promocją. Nic dziwnego, że nie starcza czasu na projekty współpracy czy bardziej aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym obszaru.

Konsekwencją procedur operacji grantowych jest ich zbiurokratyzowanie. Ilość potrzebnych dokumentów przekłada się z kolei na zaangażowanie pracowników. Problemem podstawowym jest z pewnością biurokracja i zmniejszenie presji biurokratycznej jest zasadniczym sposobem na zwiększenie efektywności wdrażania funduszy w LGD. W przypadku wspierania przedsiębiorczości konsekwencją rozbudowanych wniosków i niepotrzebnie skomplikowanych biznesplanów jest zlecenie opracowanie wniosków do firm konsultingowych. Powoduje to wzrost jakości technicznej wniosków ale jakość merytoryczna i ich możliwości realizacyjne spadają. Ilość dokumentów, załączników i zaświadczeń utrudnia pracę organów LGD, a dodatkowo rozbudowane procedury wydłużają pracę urzędników Urzędu Marszałkowskiego. Uproszczenie procedur i odbiurokratyzowanie dokumentacji jest najważniejszą rekomendacją skierowaną jednak do instytucji zarządzających.

Ewaluacja końcowa wymagała od wszystkich członków Stowarzyszenia wyjątkowej pracy. Krótki czas realizacji badań sprzyjał kumulowaniu działań. Niemniej wsparcie i zaangażowanie władz LGD, pracowników i członków LGD zapewniło sukces realizacji wszystkich założonych działań. Na koniec należy jeszcze raz podziękować wszystkim, którzy wnieśli wkład w powstanie tego opracowania, czy to poprzez przygotowanie dokumentów, zestawień, uczestnictwo w wywiadach grupowych i indywidualnych, czy też poprzez wypełnianie anonimowych ankiet.

8. Spis tabel i wykresów

Wykresy

- Wykres 1. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”? 21
- Wykres 2. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „w ostatnich latach (od 2016 roku) warunki do życia w mojej gminie poprawiły się”? 22
- Wykres 3. Ocena gminy na wymiarach 23
- Wykres 4. Opinie na temat zaangażowania w funkcjonowania gminy..... 24
- Wykres 5. Czy jest Pan/i zadowolony/a z warunków życia w gminie? 25
- Wykres 6. Czy rozważa Pan/i zmianę miejsca zamieszkania?..... 25
- Wykres 7. Powody zmiany miejsca zamieszkania 26
- Wykres 8. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z infrastruktury / obiektów finansowanych ze środków unijnych, poczynwszy od 2016 r.? 26
- Wykres 9. Czy Pana/i zdaniem projekty związane z poprawą infrastruktury cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?..... 27
- Wykres 10. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z projektów takich jak szkolenia, spotkania, festyny finansowanych ze środków unijnych, poczynwszy od 2016 r.? 27
- Wykres 11. Czy Pan/i zdaniem szkolenia, spotkania, festyny cieszą się zainteresowaniem mieszkańców? 28
- Wykres 12. Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie. Które z poniżej wymienionych obszarów dofinansował/a/by Pan/i w pierwszej kolejności?..... 29
- Wykres 13. Jak ogólnie ocenia Pan/Pani funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania? 30
- Wykres 14. Proszę ocenić funkcjonowanie Biura LGD 30
- Wykres 15. Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące Biura LGD 31
- Wykres 16. Jak ocenia Pan(i) funkcjonowanie Biura LGD w poniższych wymiarach 31
- Wykres 17. Skąd czerpie Pan/Pani informacje dotyczące funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania? 32
- Wykres 18. Który z kanałów przekazywania informacji zwrotnej od społeczności do LGD byłby dla Pani/Pana najbardziej odpowiedni? 33

Wykres 19. Skąd, przede wszystkim, czerpie Pan(i) informacje o potrzebach mieszkańców?	33
Wykres 20. Czy nabory wniosków ogłaszane przez LGD odpowiadały na potrzeby mieszkańców?	34
Wykres 21. Czy realizowane w LGD nabory wniosków pomogły w rozwiązywaniu problemów społecznych związanych z:.....	35
Wykres 22. Czy Pana(i) zdaniem za pomocą innych projektów można byłoby osiągnąć podobne rezultaty?	36
Wykres 23. Czy Pana(i) zdaniem środki finansowe przeznaczone na wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju zostały wydane efektywnie (z korzyścią dla społeczności)?	36
Wykres 24. Czy Pana(i) zdaniem LGD powinna podejmować dodatkowe działania aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców obszaru LGD?	37
Wykres 25. Czy zna Pan/i Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "BUD-UJ RAZEM"?	39
Wykres 26. Realizacja finansowa – stan na 31.12.2021 r.	43

Tabele

Tabela 1. Ludność ogółem	13
Tabela 2. Saldo migracji w ruch wewnętrznym i zewnętrznym	14
Tabela 3. Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem	14
Tabela 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego	15
Tabela 5. Wydatki budżetów gmin na jednego mieszkańca (w złotych).....	16
Tabela 6. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	17
Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej ogółem	17
Tabela 8. Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	18
Tabela 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców.....	19
Tabela 10. Biblioteki i ich filie.....	19
Tabela 11. Bezrobotni zarejestrowani ogółem	20
Tabela 12. Doradztwo w liczbach.....	37
Tabela 13. Funkcjonowanie organów	39
Tabela 14. Realizacja rzeczowa – stan na 31.12.2021 r.	41

9. Aneksy tworzone w toku realizacji badania

Narzędzia badawcze

9.1. Scenariusz wywiadu pogłębionego z wnioskodawcami/beneficjentami:

1. Jak wnioskodawca dowiedział się o konkursie, skąd pochodzi wiedza o LGD i jak jest ona znacząca;
2. Pomysł na projekt - skąd pochodził, czy ktoś pomagał w konceptualizacji, czy wynajmowano firmę lub osobę do pomocy w opracowaniu wniosku;
3. Zakres pomocy ze strony LGD, doświadczenia związane z doradztwem;
4. Znajomość wniosku i procedury, trudności z wypełnianiem wniosku;
5. Ocena wniosku w LGD, doświadczenia i opinie o kryteriach oraz ocenie przez Radę LGD;
6. Proces administracyjny po dokonaniu wyboru operacji do dofinansowania;
7. Ogólna ocena kontaktów z LGD w czasie opracowania wniosku, oceny i wyboru oraz realizacji
8. Podejście kontrfaktyczne: czy jeszcze raz spróbowałby wnioskować do LGD;
9. Podejście kontrfaktyczne: czy zrealizował pomysł mimo braku dofinansowania (dla osób, które nie uzyskały dofinansowania)
10. Podsumowanie i ogólne opinie o trudnościach i dobrych stronach procesu.

9.2. Scenariusz wywiadu pogłębionego z przedstawicielami gmin:

1. Czy w Pana/Pani gminie ludzie są aktywni. Czy jest dużo organizacji pozarządowych?
 - a. Czy działania LGD w jakiś sposób wpływają na rozwój aktywności społecznej mieszkańców (kapitału społecznego)?
2. Czy ludzie są w tej gminie przedsiębiorczy. Czy dla rozwoju obszaru lepsze są środki na podejmowanie czy na rozwój działalności gospodarczej?
3. A jak już rozmawiamy o ludziach, którzy tu mieszkają. W jakiej grupie należałoby szukać ludzi, którzy sobie ngorzej radzą. Takich którzy wymagają najpilniejszej pomocy? (młodzież, seniorzy, niepełnosprawni)
4. Jeśli chodzi o kulturę i turystykę. Czy działania LGD jakoś wpłynęły na rozwój obszaru w tej dziedzinie?
5. Przejdźmy teraz do tego jak działa LGD. Jak wygląda komunikacja i współpraca pomiędzy gminami a LGD.
6. Czy ta współpraca pozwala działać efektywnie? Jak duży wpływ na to co robi i jak działa LGD mają władarze gmin partnerskich?
7. Czy LGD dobrze widać w gminach. Czy pojawia się na dożynkach, organizuje konkursy, wyjazdy. Czy mieszkańcy wiedzą, że taka organizacja działa tu na obszarze.
8. W czym należałoby szukać największej zalety istnienia LGD?
9. Czy jest coś co można by poprawić w działaniach LGD?

9.3. Ankieta kierowana do wnioskodawców, beneficjentów i członków LGD

Ocena funkcjonowania LGD

Szanowni Państwo,

głównym celem funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania jest realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2014-2020 opracowanej wspólnie z mieszkańcami naszego regionu. Strategia ta realizowana jest przez szereg przedsięwzięć, których zadaniem jest rozwiązywanie potrzeb mieszkańców.

W ramach podsumowań wdrażania programu oraz wypełniając zapisy zawarte w Strategii przygotowaliśmy ankietę. Zarówno podczas tworzenia dokumentu jak i teraz Państwa zdanie jest dla nas niezmiernie istotne.

Wszystkie dane pozyskane w ramach tej ankiety będą traktowane poufnie, a analizy dotyczyć będą jedynie uogólnionych opinii.

Prezes LGD

1. Jak ogólnie ocenia Pan/Pani funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania? LGD działa:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Bardzo dobrze
2. Raczej dobrze
3. I dobrze i źle
4. Raczej źle
5. Bardzo źle
6. Trudno powiedzieć

2. Proszę ocenić funkcjonowanie Biura LGD

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Zdecydowanie się zgadzam	Raczej się zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam
1.	Godziny pracy biura LGD są dogodne dla klientów				

2.	Strona internetowa zawiera aktualne informacje				
3.	Odpowiedzi na wiele pytań można uzyskać telefonując do biura LGD				
4.	Łatwo umówić się na spotkanie z pracownikami biura LGD				

3. Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące Biura LGD

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Zdecydowanie się zgadzam	Raczej się zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam
1.	Pracownicy mają wiedzę odpowiednią do wykonywanej pracy				
2.	Pracownicy z zaangażowaniem wykonują swoje obowiązki				
3.	Pracownicy udzielają rzetelnych informacji i porad				
4.	Pracownicy są mili i uprzejmi				

4. Jak ocenia Pan(i) funkcjonowanie Biura LGD w poniższych wymiarach:

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Bardzo dobrze	Raczej dobrze	I dobrze i źle	Raczej źle	Bardzo źle	Trudno powiedzieć
1.	prowadzenie doradztwa						
2.	organizacja naborów wniosków						
3.	pozyskiwanie dodatkowych funduszy zewnętrznych						
4.	informowanie członków LGD o funkcjonowaniu LGD						
5.	prowadzenie działań informacyjnych i						

	promocyjnych dla mieszkańców						
6.	współpraca z innymi LGD						

5. Skąd czerpie Pan/Pani informacje dotyczące funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania? **Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 najważniejsze kanały pozyskiwania informacji**

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

1. Bezpośrednie kontakty z Władzami LGD
2. Bezpośrednie kontakty z pracownikami Biura
3. Walne zebranie członków
4. Oficjalna strona internetowa LGD
5. Ogłoszenia na tablicach informacyjnych w miejscowościach na terenie LGD
6. Portale społecznościowe
7. Szkolenie dla potencjalnych beneficjentów (warsztaty, imprezy)
8. Informacja bezpośrednia w siedzibie (biurze) LGD
9. Inne sposoby. Jakie?

6. Który z kanałów przekazywania informacji zwrotnej od społeczności do LGD byłby dla Pani/Pana najbardziej odpowiedni? **Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.**

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.

1. Ankieta papierowa
2. Ankieta elektroniczna
3. Kontakt bezpośredni z przedstawicielem LGD
4. Kontakt mailowy
5. Kontakt telefoniczny
6. Kontakt poprzez portal społecznościowy (np. czat z pracownikiem LGD)
7. Panel dyskusyjny po zakończeniu szkoleń i spotkań (możliwość zadawania pytań, zgłaszania uwag)
8. Inny, jaki?

7. Skąd, przede wszystkim, czerpie Pan(i) informacje o potrzebach mieszkańców? **Proszę wskazać nie więcej niż 3 najważniejsze źródła.**

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.

1. Z własnego doświadczenia
2. Z rozmów z mieszkańcami
3. Z rozmów z samorządowcami, członkami organizacji pozarządowych itp.
4. Z mediów (lokalna prasa, telewizja, radio)
5. Z Internetu (portale, wortale, fora dyskusyjne)
6. Z badań społecznych i analiz gospodarczych
7. Z innych źródeł (jakich?)

8. Czy nabory wniosków ogłaszane przez Lokalną Grupę Działania odpowiadały na potrzeby mieszkańców?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Idealnie wpisywały się w potrzeby mieszkańców
2. W większości przypadków wpisywały się w potrzeby mieszkańców
3. Często mijają się z potrzebami mieszkańców
4. Prawie w ogóle nie odpowiadały na potrzeby mieszkańców
5. Trudno powiedzieć

9. Jakie są najważniejsze problemy społeczne mieszkańców regionu (Pana/Pani gminy)? Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

10. Czy realizowane w LGD nabory wniosków pomogły w rozwiązywaniu problemów społecznych?

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Zdecydowanie tak	Raczej tak	I tak i nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Nie dotyczy
1.	Związane z potrzebą zakładania i rozwijania działalności gospodarczej						
2.	Związane z potrzebą budowy lub remontu						

	infrastruktury drogowej						
3.	Związane z potrzebą rozwoju infrastruktury społecznej i kulturalnej (np. świetlice wiejskie, place zabaw dla dzieci)						
4.	Związane z potrzebą rozwoju infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej (np. boiska, siłownie zewnętrzne, altany)						
5.	Związane z potrzebą rozwoju aktywności społecznej mieszkańców (np. warsztaty, spotkania, pikniki, szkolenia)						
6.	Związane z potrzebą zachowania dziedzictwa lokalnego						
7.	Związane z potrzebą promocji obszaru objętego LSR						

11. Czy Pana(i) zdaniem środki finansowe przeznaczone na wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju zostały wydane efektywnie (z korzyścią dla społeczności)?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej tak
3. Raczej nie
4. Zdecydowanie nie
5. Trudno powiedzieć

12. Czy Pana(i) zdaniem za pomocą innych projektów można byłoby osiągnąć podobne rezultaty?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak, inne projekty byłyby bardziej efektywne
2. Zastosowanie innych projektów dałoby podobne rezultaty
3. Nie, inne projekty byłyby mniej efektywne
4. Trudno powiedzieć

13. Czy Pana(i) zdaniem LGD powinna podejmować dodatkowe działania aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców obszaru LGD?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. LGD powinna ograniczyć się do założeń Lokalnej Strategii Rozwoju
2. LGD powinna podejmować również wyzwania wykraczające poza LSR
3. Trudno powiedzieć

14. Co jeszcze mogła by zrobić LGD, aby skuteczniej rozwiązywać problemy społeczne?

Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

Proszę o podanie kilku informacji o sobie, wyłącznie w celach statystycznych

15. W której gminie Pan(i) mieszka?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Gmina Będków
2. Gmina Budziszewice
3. Gmina Dobryczyce
4. Gmina Czarnocin
5. Gmina Gomunice
6. Gmina Grabica
7. Gmina Gorzkowice
8. Gmina Kamieńsk
9. Gmina Kodrąb
10. Gmina Ksawerów
11. Gmina Łęki Szlacheckie

12. Gmina Masłowice
13. Gmina Moszczenica
14. Gmina Pabianice
15. Powiat Piotrkowski
16. Gmina Ręczno
17. Gmina Rozprza
18. Gmina Rzgów
19. Gmina Tuszyn
20. Gmina Ujazd
21. Gmina Wola Krzysztoporska

16. Płeć

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Kobieta
2. Mężczyzna

17. Do jakiej kategorii wiekowej może się Pan(i) zaliczyć?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. mniej niż 18 lat
2. od 18 do 24 lat
3. od 25 do 34 lat
4. od 35 do 50 lat
5. więcej niż 50 lat

18. Jestem:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

1. Rolnikiem
2. Członkiem organizacji społecznej (stowarzyszenie, fundacja, związek zawodowy, klub sportowy)
3. Przedsiębiorcą
4. Członkiem środowiska (grupy) bez osobowości prawnej (koło gospodyń wiejskich, zespół ludowy, koło wędkarskie, koło hobbystów i inne)

5. Reprezentantem podmiotu z sektora publicznego (gmina, dom kultury, zakład opieki zdrowotnej)
6. Żadne z powyższych

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

9.4. Ankieta kierowana do mieszkańców obszaru LGD

Poziom satysfakcji mieszkańców

Zapraszamy Państwa – mieszkańców naszego regionu do wyrażenia opinii na temat warunków życia w naszej gminie. Ankieta jest anonimowa a jej wyniki posłużą wyłącznie temu, aby dostosować Lokalną Strategię Rozwoju do potrzeb mieszkańców i regionu.

1. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej Tak
3. Trochę tak/trochę nie
4. Raczej nie
5. Zdecydowanie nie
6. Nie mam zdania

2. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „w ostatnim roku warunki do życia w mojej gminie poprawiły się”?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej Tak
3. Trochę tak/trochę nie

4. Raczej nie
5. Zdecydowanie nie
6. Nie mam zdania

3. Jak obecnie ocenia Pan/i swoją gminę pod względem:

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie mam zdania
1.	Atrakcyjności turystycznej						
2.	Promocji dziedzictwa kulturowego, zasobów naturalnych i turystyki						
3.	Infrastruktury i oferty kulturalnej						
4.	Infrastruktury i oferty sportowej i rekreacyjnej						
5.	Infrastruktury drogowej						
6.	Zaangażowania mieszkańców w rozwiązywanie lokalnych problemów						
7.	Tożsamości mieszkańców z regionem						
8.	Działań i usprawnień na rzecz osób niepełnosprawnych						
9.	Działań na rzecz bezrobotnych						
10.	Działań na rzecz osób przed 34 rokiem życia						
11.	Działań na rzecz osób po 50 roku życia						
12.	Działań na rzecz kobiet						
13.	Możliwości zatrudnienia poza rolnictwem						
14.	Sprzyjających warunków dla przedsiębiorców i prowadzenia firmy						

4. Proszę ustosunkować się do poniższych stwierdzeń:

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	nie wiem
1.	Uczestniczę w wydarzeniach organizowanych w gminie (kulturalnych, rekreacyjno-sportowych, obchodach świąt etc.)					
2.	Biorę udział w przygotowywaniu gminnych wydarzeń (sam(a) albo w ramach grupy, do której należę)					
3.	Należę do stowarzyszenia/organizacji pozarządowej (stowarzyszenie, fundacja)					
4.	Należę do nieformalnej grupy społecznej (koła gospodyń etc.)					
5.	Mam możliwości, by wypowiadać się na temat ważnych zagadnień (dotyczących gminy i mojej miejscowości)					
6.	Jestem członkiem rady/komitegu (np. w szkole, klubie sportowym, przedsiębiorstwie)					
7.	Znam najważniejsze fakty historyczne dotyczące mojej miejscowości/gminy					
8.	Potrafię wskazać najważniejsze atrakcje turystyczne w okolicy					
9.	Na terenie mojej gminy mogę rozwijać się zawodowo					
10.	W mojej gminie powstaje wiele firm					
11.	W mojej gminie chętnie inwestują przedsiębiorcy					
12.	Na terenie mojej gminy są sprzyjające warunki dla turystów i osób przyjezdnych					

5. Czy jest Pan/i zadowolony/a z warunków życia w gminie?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej Tak
3. Trochę tak/trochę nie
4. Raczej nie
5. Zdecydowanie nie
6. Nie mam zdania

6. Czy rozważa Pan/i zmianę miejsca zamieszkania?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. tak
2. nie

7. Jakie są powody?

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

1. Trudny dostęp do edukacji
2. Trudny dostęp do instytucji kultury
3. Utrudniony dostęp do placówek opieki nad dziećmi
4. Brak perspektyw zawodowych
5. Powody osobiste/ rodzinne
6. Inne (jakie?)

8. 6. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z infrastruktury / obiektów finansowanych ze środków unijnych w ostatnim roku?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak często
2. Tak, czasem
3. Trudno powiedzieć

4. Nie

9. Czy Pana/i zdaniem projekty związane z poprawą infrastruktury cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak
2. Ani tak, ani nie
3. Nie

10. 8. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z projektów takich jak szkolenia, spotkania, festyny finansowanych ze środków unijnych w ostatnim roku?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak często
2. Tak, czasem
3. Trudno powiedzieć
4. Nie

11. Czy Pana/i zdaniem projekty te cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak
2. Trudno powiedzieć
3. Nie

12. Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie. Które z poniżej wymienionych obszarów dofinansował/a/by Pan/i w pierwszej kolejności? (Prosimy o zaznaczenie „x” trzech najważniejszych)

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.

1. Promocja obszaru, dziedzictwa kulturowego, zasobów naturalnych, turystyki
2. Infrastruktura i oferta kulturalna
3. Infrastruktura i oferta sportowa i rekreacyjna
4. Infrastruktura społeczna (świetlice, miejsca spotkań)

5. Infrastruktura drogowa
6. Aktywność społeczna mieszkańców (zaangażowania w sprawy lokalne)
7. Działania wzmacniające tożsamość mieszkańców z regionem
8. Działania wynikające z inicjatywy mieszkańców
9. Warunki życia osób niepełnosprawnych
10. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych
11. Zwiększenie liczby miejsc pracy poza rolnictwem
12. Działania umożliwiające podjęcie pracy przez osoby przed 34 rokiem życia
13. Działania umożliwiające podjęcie pracy przez osoby po 50 roku życia
14. Działania umożliwiające podjęcie pracy przez kobiety
15. Działania ułatwiające założenia i prowadzenia działalności gospodarczej

13. Czy zna Pan/i Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "BUD-UJ RAZEM"?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak znam, słyszałam/em
2. Nie znam, nie słyszałam/em

14. W jaki sposób dowiedział się Pan/i o Lokalnej Grupie Działania?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. od znajomych, sąsiadów
2. w instytucji (urząd, szkoła)
3. z lokalnej prasy
4. widziałem/am działania LGD
5. uczestniczyłem/am w działaniach LGD/ brałem/am udział w projekcie

15. Status na rynku pracy:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

1. Osoba (fizyczna, prawna lub inna) prowadząca działalność gospodarczą
2. Zatrudniony/a w rolnictwie
3. Zatrudniony/a poza rolnictwem
4. Uczący się/studiujący
5. Osoba bezrobotna
6. Inny typ, jaki?

16. Płeć:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Kobieta
2. Mężczyzna

17. Niepełnosprawność:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Osoba niepełnosprawna, posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności
2. Osoba pełnosprawna

18. Wykształcenie:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. podstawowe
2. zasadnicze zawodowe
3. średnie
4. policealne
5. licencjat, inżynier
6. wyższe magisterskie
7. inne

19. Wielkość gospodarstwa rolnego:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. nie posiadam gospodarstwa rolnego
2. do 5 ha
3. 6-10 ha
4. 11-20 ha
5. 21-50 ha
6. >50 ha

20. Wiek

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. mniej niż 18 lat
2. 18 do 24 lat
3. 25-34 lat
4. 35-50 lat

5. >50 lat

21. Miejsce zamieszkania:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Gmina Będków
2. Gmina Budziszewice
3. Gmina Dobryczyce
4. Gmina Czarnocin
5. Gmina Gomunice
6. Gmina Grabica
7. Gmina Gorzkowice
8. Gmina Kamieńsk
9. Gmina Kodrąb
10. Gmina Ksawerów
11. Gmina Łęki Szlacheckie
12. Gmina Masłowice
13. Gmina Moszczenica
14. Gmina Pabianice
15. Powiat Piotrkowski
16. Gmina Ręczno
17. Gmina Rozprza
18. Gmina Rzgów
19. Gmina Tuszyn
20. Gmina Ujazd
21. Gmina Wola Krzysztoporska
22. Inna gmina

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

9.5. Scenariusz zogniskowanego wywiadu grupowego

1. Wprowadzenie
 - a. Przedstawienie moderatora, opisanie celu badania, anonimowości uzyskanych odpowiedzi, konieczność nagrywania wywiadu z uwagi na późniejszą analizę wyników
2. Ocena wpływu na kapitał społeczny
 - a. Jaki jest wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne?
 - b. W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?
3. Przedsiębiorczość
 - a. W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorczości?
 - b. Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?
4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe
 - a. W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego?
 - b. W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?
5. Grupy defaworyzowane
 - a. Czy w LSR właściwie zdefiniowano grupy defaworyzowane oraz czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby tych grup?
6. Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego?
 - a. Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?
7. Innowacyjność
 - a. W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne?
 - b. Jak można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?
8. Ocena funkcjonowania LGD
 - a. Czy sposób działania partnerów w ramach LGD pozwala na efektywną i skuteczną realizację LSR?
 - b. Jak jest skuteczność i efektywność działań biura LGD (animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?
 - c. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?
9. Zakończenie spotkania

Czas trwania 120 minut